

ภาคผนวก

ใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา

เขียนที่

วันที่

เดือน

พ.ศ.

ข้าพเจ้าผู้ลงลายมือชื่อข้างท้ายนี้ขอสมัครเป็นสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา ประเภท
และขอแจ้งประวัติของข้าพเจ้าดังต่อไปนี้ :-

๑. ชื่อ - ยศ ชื่อสกุล
- ราชทินนาม (ถ้ามี) สัญชาติ
๒. เกิดวันที่ เดือน พ.ศ. อายุ ปี
๓. ซอบีตา สัญชาติ
๔. การศึกษาชั้นต้น สำเร็จชั้น โรงเรียน
๕. สอบกฎหมายได้ชั้นใด เมื่อ พ.ศ.
ณ สำนักศึกษาใด
๖. ถิ่นที่อยู่ เลขที่ ซอย
- ถนน ตำบล
- อำเภอ จังหวัด
๗. สถานที่ทำการ เลขที่
- ซอย ถนน
- ตำบล อำเภอ
- จังหวัด
๘. คิดค่อทางไปรษณีย์ได้ที่ถิ่นที่อยู่ หรือที่ทำการ
๘. เคยรับราชการ ณ ที่ใดบ้าง ตำแหน่งใด
- ออกจากราชการเมื่อใด เหตุที่ออกจากราชการ
- ได้รับบำเหน็จบำนาญหรือไม่
- เคยถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการหรือไม่
-
- เคยถูกลงโทษผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการหรือไม่
- สถานที่ เมื่อใด

๑๐. เคยทำงานในสำนักงานอื่นนอกจากราชการหรือไม่
 หน้าที่การงานอย่างไร ณ สำนักงานใด
 ออกเมื่อใด เหตุผลที่ออก
๑๑. เคยสมัครเป็นสมาชิกเนคบีเอ็นทีคยสภาหรือไม่ ประเภทใด
 รับเป็นสมาชิกหรือไม่ เมื่อใด
๑๒. เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลให้ลงโทษอย่างไรหรือไม่
 ความผิดฐานใด กำหนดโทษ
 พ้นโทษเมื่อใด
๑๓. เคยถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์หรือรักษาทรัพย์ ตามพระราชบัญญัติล้มละลายหรือไม่
 เคยต้องคำพิพากษาให้ล้มละลายหรือไม่ เมื่อใด
 พ้นคดีแล้วหรือยัง พ้นโทษเมื่อใด
๑๔. เคยถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถหรือไม่
๑๕. การดำรงชีพในปัจจุบัน

(ลายมือชื่อ) ผู้สมัคร
 ()

คำรับรอง

ข้าพเจ้า และข้าพเจ้า

เป็นสมาชิกสามัญแห่งเนคบีเอ็นทีคยสภามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ขอรับรองว่าผู้สมัครเท่าที่เคย
 รู้จักและวิสาสะกัน เป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อย ไม่เป็นบุคคลที่ควรรังเกียจแก่สังคม และ
 ประกอบด้วยลักษณะที่ควรเกียรตินในการเป็นสมาชิกแห่งเนคบีเอ็นทีคยสภาได้.

(ลายมือชื่อ) ผู้รับรอง

(ลายมือชื่อ) ผู้รับรอง

กฎกระทรวง

(พ.ศ. ๒๕๒๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติทนายความ

พ.ศ. ๒๕๒๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้กำหนดค่าธรรมเนียมตามอัตรา ดังนี้

(๑) การจดทะเบียนเป็นทนายความ		๖๐๐ บาท
(๒) การรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความตลอดชีพ	ฉบับละ	๓,๐๐๐ บาท
(๓) การรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความสองปี	ฉบับละ	๖๐๐ บาท
(๔) การต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นทนายความ	ฉบับละ	๖๐๐ บาท
(๕) การออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นทนายความ	ฉบับละ	๑๐๐ บาท

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

พิภพ อดีรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการจดทะเบียนเป็นทนายความ การรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความ การต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นทนายความ และการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นทนายความ และเนื่องจากมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ บัญญัติให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ ๑๐๒ ตอนที่ ๑๕๓ วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๒๘)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2528)
ออกตามความในพระราชบัญญัติ
นายความ
พ.ศ. 2528

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัตินายความ พ.ศ. 2528 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในกฎกระทรวงนี้

“เลขานุการ” หมายความว่า เลขานุการสภานายความ

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนสภานายความ

“กรรมการสภานายความประจำภาค” หมายความว่า กรรมการสภานายความซึ่งมีสำนักงานประจำอยู่ตามภาคต่าง ๆ ตามพระราชกฤษฎีกาตั้งอธิบดีผู้พิพากษาภาค

ข้อ 2 ผู้ใดประสงค์จะขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ท.1 ท้ายกฎกระทรวงนี้

คำขอตามวรรคหนึ่งต้องมีนายความอย่างน้อยหนึ่งคนซึ่งได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาตมาแล้วเป็นเวลารวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี ลงลายมือชื่อรับรองว่าผู้ยื่นคำขอไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี และไม่เป็นผู้กระทำการใดซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่น่าไว้วางใจในความซื่อสัตย์สุจริต

ข้อ 3 เมื่อได้รับคำขอพร้อมด้วยหลักฐานตามข้อ 2 ให้เลขานุการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนแล้วดำเนินการประกาศชื่อ ถิ่นที่อยู่และอาชีพของผู้ยื่นคำขอไว้ ณ สำนักงานสภานายความ สำนักงานเนติบัณฑิตยสภาและศาลในท้องถื่นซึ่งผู้ยื่นคำขอมมีถิ่นที่อยู่ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน เพื่อให้โอกาสบุคคลอื่นยื่นคำคัดค้าน

เมื่อได้ประกาศครบกำหนดตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เลขานุการเสนอคำขอพร้อมด้วยคำคัดค้าน ถ้ามี ต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณารับจดทะเบียนและออกใบอนุญาตต่อไป

ข้อ 4 เมื่อคณะกรรมการมีมติรับจดทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ยื่นคำขอรายใด ให้เลขานุการดำเนินการออกใบอนุญาตให้เป็นนายความสองปี หรือใบอนุญาตให้เป็นนายความตลอดชีพ แล้วแต่กรณี ให้แก่ผู้ยื่นคำขอโดยเร็ว

ในกรณีที่คณะกรรมการมีมติไม่รับจดทะเบียนและไม่ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ยื่นคำขอ รายใด ให้เลขาธิการมีหนังสือแจ้งมติไม่รับจดทะเบียนและไม่ออกใบอนุญาตพร้อมด้วยเหตุผล ไปให้ผู้ยื่นคำขอทราบโดยเร็ว

ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในข้อบังคับ

ข้อ 5 ทนายความผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นทนายความสองปี ผู้ใดประสงค์จะทำการเป็นทนายความต่อไป ให้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตพร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ท.2 ท้ายกฎกระทรวงนี้

สำหรับการขอต่ออายุใบอนุญาตภายหลังใบอนุญาตสิ้นอายุตามมาตรา 40 ผู้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตต้องชำระเงินค่าธรรมเนียมเพิ่มร้อยละสิบของค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตนั้นเมื่อยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง

ข้อ 6 ทนายความผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นทนายความสองปีผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความตลอดชีพ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความตลอดชีพก่อนใบอนุญาตให้เป็นทนายความสองปีดังกล่าวสิ้นอายุพร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ท.3 ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 7 ทนายความผู้ได้รับอนุญาตผู้ใดประสงค์จะขอรับใบแทนใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตพร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ท.4 ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 8 เมื่อได้รับคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามข้อ 5 คำขอรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความตลอดชีพตามข้อ 6 หรือคำขอรับใบแทนใบอนุญาตตามข้อ 7 ให้นายทะเบียนหรือกรรมการสภาทนายความประจำภาค แล้วแต่กรณีออกใบรับให้แก่ผู้ยื่นคำขอ

ใบรับตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามแบบ ท.5 ท้ายกฎกระทรวงนี้ และให้ใช้ใบรับดังกล่าวเสมือนเป็นใบอนุญาตได้จนกว่าการดำเนินการเกี่ยวกับคำขอตามข้อ 5 ข้อ 6 หรือข้อ 7 แล้วแต่กรณี จะเป็นที่สุด

เมื่อออกใบรับตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้กรรมการสภาทนายความประจำภาคส่งคำขอตามข้อ 5 ข้อ 6 หรือข้อ 7 แล้วแต่กรณี ให้นายทะเบียนพิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อ 9 เมื่อได้รับคำขอพร้อมด้วยหลักฐานตามข้อ 5 ข้อ 6 หรือข้อ 7 ให้นายทะเบียนตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนแล้วดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีเป็นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามข้อ 5 หรือคำขอรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความตลอดชีพตามข้อ 6 ให้นายทะเบียนเสนอคำขอดังกล่าวให้คณะกรรมการพิจารณา

(2) ในกรณีเป็นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตตามข้อ 7 ให้นำทะเบียนพิจารณาออกใบแทนใบอนุญาต และแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบ

ใบแทนใบอนุญาตให้ใช้ตามแบบใบอนุญาต โดยมีคำว่า “ใบแทน” กำกับไว้ที่มุมบนด้านขวา และให้มีวัน เดือน ปี ที่ออกใบแทนพร้อมทั้งลงลายมือชื่อผู้ออกใบแทน

ข้อ 10 เมื่อคณะกรรมการมีมติอนุญาตคำขอตามข้อ 5 ให้นำทะเบียนจดแจ้งการต่ออายุใบอนุญาตไว้ในใบอนุญาตฉบับเดิม และแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบ

ในกรณีที่คณะกรรมการมีมติไม่อนุญาต ให้นำทะเบียนมีหนังสือแจ้งมติของคณะกรรมการพร้อมด้วยเหตุผลไปให้ผู้ยื่นคำขอทราบ

ข้อ 11 เมื่อคณะกรรมการมีมติอนุญาตคำขอตามข้อ 6 ให้เลขานุการดำเนินการออกใบอนุญาตให้เป็นความตลอดชีพให้แก่ผู้ยื่นคำขอโดยเร็ว

ในกรณีที่คณะกรรมการมีมติไม่อนุญาตให้นำความในข้อ 10 วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 12 ทนายความผู้ใดประสงค์จะเลิกจากการเป็นทนายความ ให้มีหนังสือแจ้งความประสงค์ต่อเลขานุการ และให้เลขานุการประกาศให้ทราบ ณ สำนักงานสภาทนายความโดยเร็ว ในการนี้ให้ถือว่าทนายความผู้นั้นขาดจากการเป็นทนายความในวันที่เลขานุการประกาศให้ทราบ

ข้อ 13 ให้นำทะเบียนจัดทำทะเบียนทนายความและรับผิดชอบในการจดทะเบียน การรับจดทะเบียน การออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต และการขาดจากการเป็นทนายความในทะเบียนทนายความ

ข้อ 14 คำขอใดต้องเสียค่าธรรมเนียม ให้ผู้ยื่นคำขอชำระค่าธรรมเนียมเมื่อยื่นคำขอนั้น ในกรณีที่มิได้รับอนุญาตตามคำขอให้ได้รับค่าธรรมเนียมดังกล่าวคืน

ข้อ 15 สำหรับผู้ที่ได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความชั้นหนึ่งหรือชั้นสองอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.2528 ใช้บังคับ ซึ่งใบอนุญาตมีอายุใช้ได้จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2528 หากประสงค์จะต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตฉบับเดิมสิ้นอายุ โดยปฏิบัติดังนี้

(1) ในกรณีที่ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นทนายความสองปี ให้ยื่นคำขอโดยอนุโลมใช้แบบ ท.2 ท้ายกฎกระทรวงนี้

(2) ในกรณีที่ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นทนายความตลอดชีพ ให้ยื่นคำขอโดยอนุโลมให้ใช้แบบ ท.3 ท้ายกฎกระทรวงนี้

ให้นำความในข้อ 4 วรรคหนึ่ง ข้อ 5 วรรคสอง ข้อ 8 ข้อ 9(1) และข้อ 10 วรรคสอง มาใช้บังคับกับการขอต่ออายุใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

ข้อ 16 การขอต่ออายุใบอนุญาตตามข้อ 5 หรือข้อ 15 การขอรับใบอนุญาตให้เป็น ทยายความตลอดชีพตามข้อ 6 หรือการขอรับใบแทนใบอนุญาตตามข้อ 7 รวมตลอดถึงการ รับใบอนุญาต หรือใบแทนใบอนุญาตตามกฎหมายนี้ ผู้ยื่นคำขออาจมีหนังสือมอบหมายให้ บุคคลอื่น ยื่นคำขอหรือรับใบอนุญาตหรือใบแทนใบอนุญาตแทนก็ได้

ข้อ 17 การยื่นคำขอตามกฎหมายนี้ ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) คำขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาตตามข้อ 2 ให้ยื่น ณ สำนักงานสภาพนายความ

(2) คำขอต่ออายุใบอนุญาตตามข้อ 5 หรือข้อ 15 คำขอรับใบอนุญาตให้เป็นทยายความ ตลอดชีพตามข้อ 6 หรือคำขอรับใบแทนใบอนุญาตตามข้อ 7 ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่น ณ สำนักงานสภาพนายความ ในจังหวัดอื่น ให้ยื่น ณ สำนักงานของกรมการสภาพนายความ ประจำภาคที่ผู้ยื่นคำขอมมีสำนักงานที่จดทะเบียนอยู่ในเขต หรือ ณ สำนักงานสภาพนายความ ให้ไว้ ณ วันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2528

(ลงชื่อ) นายพิภพ อะสีติรัตน์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ 102 ตอนที่ 193 วันที่ 18 ธันวาคม 2528)

เลขรับที่
วันที่
ลายมือชื่อ.....ผู้รับคำขอ

สภานายความ
คำขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความ

เขียนที่

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑. ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....ชื่อสกุล.....
สัญชาติ.....เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....ปี
บัตรประจำตัว.....เลขที่.....ออกให้ ณ อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....
ถนน.....หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
เลขหมายโทรศัพท์.....เป็นสมาชิกเนติบัณฑิตยสภาประเภท.....
เมื่อ พ.ศ.....

๒. มีความประสงค์จะขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาต ดังต่อไปนี้

(๑) ขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความ ตลอดชีพ/สองปี

(๒) ขอจดทะเบียนสำนักงานชื่อ

อยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....เลขหมายโทรศัพท์.....

๓. ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้าพเจ้ามีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่พระราชบัญญัติทนายความ
พ.ศ. ๒๕๒๘ กำหนดไว้สำหรับผู้ขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความ

๔. พร้อมกับคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐานต่าง ๆ มาด้วย คือ

(๑) สำเนาหรือรูปถ่ายทะเบียนบ้าน

(๒) สำเนาหรือรูปถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวของบุคคลซึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน

(๓) ใบรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม

(๔) หลักฐานแสดงว่าสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรืออนุปริญญาทางนิติศาสตร์ หรือประกาศนียบัตรในวิชานิติศาสตร์ ซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรืออนุปริญญาจากสถาบันการศึกษาซึ่งสภานายความเห็นว่ามีความรู้มาตรฐานการศึกษาที่ได้รับปริญญาตรี หรืออนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรควรเป็นนายความได้

(๕) หลักฐานแสดงว่าเป็นสมาชิกเนติบัณฑิตยสภา

(๖) หลักฐานแสดงว่าเคยเป็นนายความหรือเคยดำรงตำแหน่งเป็นผู้พิพากษา ทูตการศาลทหาร พนักงานอัยการ อัยการทหารหรือนายความตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร หรือหลักฐานแสดงว่าผ่านการฝึกอบรมมรรยาทนายความ หลักปฏิบัติเบื้องต้นในการว่าความ และการประกอบอาชีพทางกฎหมายตามข้อบังคับสภานายความ หรือหลักฐานแสดงว่าผ่านการฝึกหัดงานในสำนักงานนายความมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๗) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวก ขนาด ๖.๕×๕ เซนติเมตร จำนวน ๖ รูป

(ลายมือชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ

(.....)

หมายเหตุ:— ๑. ชี้ค้ำข้อความที่ไม่ต้องการออก

๒. ผู้เคยจดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นนายความชั้นสองก่อนวันที่พระราชบัญญัติ
ทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ ใช้บังคับ หากจะยื่นคำขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาตใหม่ ไม่ต้องยื่นหลักฐาน
ตามข้อ ๔ (๔) และ (๖) แต่ต้องยื่นหลักฐานแสดงว่าเคยจดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นนายความ
ชั้นสองแทน

คำรับรอง

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว ชื่อสกุล
ใบอนุญาตให้เป็นทนายความ เลขที่ เป็นทนายความมาแล้ว ปี สำนักงานชื่อ
..... อยู่เลขที่
ตรอก/ซอย ถนน
หมู่ที่ ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต
จังหวัด รหัสไปรษณีย์ เลขหมายโทรศัพท์

ขอรับรองว่า นาย/นาง/นางสาว ผู้ยื่นคำขอ
ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี และไม่เป็นผู้มีประวัติหรือได้กระทำการอัน
ใดซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่น่าไว้วางใจในความซื่อสัตย์สุจริตและเป็นผู้มีความเหมาะสมที่จะเป็นทนายความได้

(ลายมือชื่อ) ผู้รับรอง
(.....)

หมายเหตุของเจ้าหน้าที่

ผู้ยื่นคำขอได้ชำระเงินค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนและรับ ใบ อนุญาตให้เป็นทนาย ความ
ตลอดชีพ/สองปี รวม บาท (.....)
ไว้ถูกต้อง และได้ออกไปรับให้แล้ว เล่มที่ แผ่นที่ ลงวันที่ เดือน
พ.ศ.

(ลายมือชื่อ) ผู้รับเงิน
(.....)
ตำแหน่ง

เลขรับที่.....
วันที่.....
ลายมือชื่อ.....ผู้รับคำขอ

สภานายความ
คำขอต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นทนายความสองปี

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑. ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....ชื่อสกุล.....

ใบอนุญาตให้เป็นทนายความสองปีเลขที่.....สำนักงานชื่อ.....

อยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....เลขหมายโทรศัพท์.....

๒. มีความประสงค์จะรอก่ออายุใบอนุญาตให้เป็นทนายความสองปี เพื่อใช้ต่อไป

๓. พร้อมกับคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐานต่าง ๆ มาด้วย คือ

(๑) ใบอนุญาตให้เป็นทนายความสองปีหรือใบแทนใบอนุญาต

(๒) หนังสือมอบหมายให้ยื่นคำขอแทน

(ลายมือชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ
(.....)

หมายเหตุของเจ้าหน้าที่

ผู้ยื่นคำขอ ได้ชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นทนายความสองปี

เป็นเงิน.....บาท และต้อง/ไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพิ่ม ร้อยละยี่สิบ

เป็นเงิน.....บาท รวมเป็นเงิน.....บาท(.....)

ไว้ถูกต้อง และได้ออกใบรับให้แล้ว เล่มที่.....แผ่นที่.....ลงวันที่.....

เดือน.....พ.ศ.....

(ลายมือชื่อ).....ผู้รับเงิน
(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ ชี้แจงข้อความที่ไม่ต้องการออก

เลขรับที่.....
วันที่.....
ลายมือชื่อ.....ผู้รับคำขอ

สภานายความ
คำขอรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความตลอดชีพ

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑. ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....ชื่อสกุล.....
ใบอนุญาตให้เป็นทนายความสองปีเลขที่.....สำนักงานชื่อ.....
อยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....เลขหมายโทรศัพท์.....

๒. มีความประสงค์จะขอรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความตลอดชีพ
๓. พร้อมกับคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐานต่างๆมาด้วย คือ
(๑) ใบอนุญาตให้เป็นทนายความตลอดชีพหรือใบแทนใบอนุญาต
(๒) หนังสือมอบหมายให้ยื่นคำขอแทน

(ลายมือชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ
(.....)

หมายเหตุของเจ้าหน้าที่

ผู้ยื่นคำขอได้ชำระเงินค่าธรรมเนียมการรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความตลอดชีพ
เป็นเงิน.....บาท (.....) วัตถุประสงค์และได้ออกใบรับให้แล้ว
เล่มที่.....แผ่นที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลายมือชื่อ).....ผู้รับเงิน
(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ.- ศึกษารหัสความที่ไม่ต้องการออก

เลขรับที่.....
วันที่.....
ลายมือชื่อ.....ผู้รับคำขอ

สภานายความ
คำขอรับใบแทนใบอนุญาตให้เป็นทนายความ

เขียนที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑. ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....ชื่อสกุล.....
ใบอนุญาตให้เป็นทนายความสองปี/ตลอดชีพ เลขที่.....สำนักงานชื่อ.....
อยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....เลขหมายโทรศัพท์.....

๒. มีความประสงค์จะขอรับใบแทนใบอนุญาตให้เป็นทนายความสองปี/ตลอดชีพ
เนื่องจากใบอนุญาตสูญหาย/ชำรุดเสียหายในสาระสำคัญ

๓. พร้อมกับคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐานต่าง ๆ มากด้วย คือ

(๑) ใบอนุญาตให้เป็นทนายความสองปี/ตลอดชีพ (ถ้ามี)

(๒) หนังสือมอบหมายให้ยื่นคำขอแทน

(๓) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวก ขนาด ๖.๕x๕ เซนติเมตร จำนวน ๒ รูป

(ลายมือชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ
(.....)

หมายเหตุของเจ้าหน้าที่

ผู้ยื่นคำขอได้ชำระเงินค่าธรรมเนียมการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นทนายความสองปี/ตลอดชีพ
เป็นเงิน.....บาท (.....)
ไว้ถูกต้อง และได้ออกใบรับให้แล้ว เล่มที่.....แผ่นที่.....วันที่.....เดือน.....
พ.ศ.....

(ลายมือชื่อ).....ผู้รับเงิน
(.....)
ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ ๑. ชีกรักษาความที่ไม่ต้องการออก

๒. ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ให้นำใบรับแจ้งความว่าใบอนุญาตสูญหายของสถานีตำรวจ
แห่งท้องที่ที่ใบอนุญาตนั้นสูญหายมากด้วย

๓. ในกรณีที่ใบอนุญาตชำรุดเสียหายในสาระสำคัญ ให้แบบใบอนุญาตที่เหลือนั้นมากด้วย

เล่มที่.....

แผ่นที่.....

สภานายความ
ใบรับคำขอต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นทนายความสองปี
คำขอรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความตลอดชีพ
หรือคำขอรับใบแทนใบอนุญาต

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

- ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นทนายความสองปี
- รับใบอนุญาตให้เป็นทนายความตลอดชีพ
- รับใบแทนใบอนุญาต

สภานายความได้รับคำขอ
ของ นาย/นาง/นางสาว.....ชื่อสกุล.....ใบอนุญาต
ให้เป็นทนายความสองปี/ตลอดชีพ เลขที่.....

และได้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม

- การต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นทนายความสองปี
- การรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความตลอดชีพ
- การออกใบแทนใบอนุญาต
- การขาดต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๕๐

ไว้แล้ว รวม.....บาท (.....)
ให้ผู้ยื่นคำขอมารับใบอนุญาต/ใบแทนใบอนุญาต ณ.....
ในวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบรับฉบับนี้ให้ใช้เสมือนเป็นใบอนุญาตได้จนกว่าการดำเนินการ ตามคำขอข้างต้น
จะเป็นที่ยุติ

(ลายมือชื่อ).....

(.....)

นายทะเบียนสภานายความ

หรือ

กรรมการสภานายความประจำภาค

(ลายมือชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ

(.....)

หมายเหตุ ๑. ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อความที่ต้องการ

๒. ชิดฆ่าข้อความที่ไม่ต้องการออก

ข้อบังคับสภาพทนายความ ว่าด้วยมรรยาททนายความ

พ.ศ. 2529

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27(3) (จ) และมาตรา 51 และด้วยความเห็นชอบของสภานายกพิเศษแห่งสภาพทนายความตามมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 คณะกรรมการสภาพทนายความออกข้อบังคับว่าด้วยมรรยาททนายความไว้ดังต่อไปนี้

หมวด 1

บททั่วไป

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาพทนายความ ว่าด้วยมรรยาททนายความ พ.ศ. 2529”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป *

ข้อ 3 ให้ยกเลิกบทบัญญัติว่าด้วยมรรยาททนายความ และการแต่งกายของทนายความตามข้อบังคับของเนติบัณฑิตยสภา และตามบทกฎหมายอื่นที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

ข้อ 4 ทนายความผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับข้อใดข้อหนึ่งดังจะกล่าวต่อไปนี้จะถือว่าทนายความผู้นั้นประพฤติผิดมรรยาททนายความ

หมวด 2

มรรยาทต่อศาลและในศาล

ข้อ 5 ไม่รับหน้าที่เมื่อผู้พิพากษาได้ขอแรงให้เป็นทนายความแก้ต่างจำเลยในคดีอาญา เว้นแต่จะมีข้อแก้ตัวโดยสมควร

ข้อ 6 ไม่เคารพยำเกรงอำนาจศาล หรือกระทำการใดอันเป็นการดูหมิ่นศาล หรือผู้พิพากษาในศาลหรือนอกศาล อันเป็นการทำให้เสื่อมเสียอำนาจศาลหรือผู้พิพากษา

* (ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ 103 ตอนที่ 25 ลงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2529)

ข้อ 7 กล่าวความ หรือทำเอกสารหรือหลักฐานเท็จ หรือใช้กลอุบายลวงให้ศาลหลง หรือกระทำใดเพื่อทราบคำสั่ง หรือคำพิพากษาของศาลที่ยังไม่เปิดเผย

ข้อ 8 สมรู้เป็นใจโดยทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อทำพยานหลักฐานเท็จหรือเสียมสอนพยานให้เบิกความเท็จ หรือโดยปกปิดซ่อนนำอำพรางพยานหลักฐานใด ๆ ซึ่งควรนำมายื่นต่อศาล หรือสัญญาจะให้สินบนแก่เจ้าพนักงาน หรือสมรู้เป็นใจในการให้สินบนแก่เจ้าพนักงาน

หมวด 3

มรรยาทต่อตัวความ

ข้อ 9 กระทำการใดอันเป็นการยุยงส่งเสริมให้มีการฟ้องร้องคดีกันในกรณีอันหามูลมิได้

ข้อ 10 ใช้อุบายอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวต่อไปนี้เพื่อจูงใจให้ผู้ใดมอบคดีให้ว่าต่างหรือแก้ต่าง

(1) หลอกลวงให้เขาหลงว่าคดีนั้นจะชนะ เมื่อตนรู้สึกแก้ไขว่าจะแพ้

(2) อวดอ้างว่าตนมีความรู้ยิ่งกว่าทนายความอื่น

(3) อวดอ้างว่าเกี่ยวเป็นสมัคพรพรกพวกรู้จักคุ้นเคยกับผู้ใดอันกระทำให้เขาหลงว่าตนสามารถจะทำให้เขาได้รับผลเป็นพิเศษนอกจากทางว่าความ หรือหลอกลวงว่า จะชักนำ จูงใจ ให้ผู้นั้นช่วยเหลือคดีในทางใด ๆ ได้หรือแอบอ้างขู่ว่าถ้าไม่ให้นว่าคดีนั้นแล้ว จะหาหนทางให้ผู้นั้นกระทำให้คดีของเขาเป็นแพ้

ข้อ 11 เปิดเผยความลับของลูกความที่ได้รู้ในหน้าที่ของทนายความ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากลูกความนั้นแล้ว หรือโดยอำนาจศาล

ข้อ 12 กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวดังต่อไปนี้อันอาจทำให้เสื่อมเสียประโยชน์ของลูกความ

(1) จงใจขาดนัด หรือทอดทิ้งคดี

(2) จงใจละเว้นหน้าที่ที่ควรกระทำอันเกี่ยวแก่การดำเนินคดีแห่งลูกความของตน หรือปิดบังข้อความที่ควรแจ้งให้ลูกความทราบ

ข้อ 13 ได้รับปรึกษาหารือ หรือได้รู้เรื่องกรณีแห่งคดีใดโดยหน้าที่อันเกี่ยวข้องกับคู่ความฝ่ายหนึ่ง แล้วภายหลังไปรับเป็นทนายความ หรือใช้ความรู้ที่ได้มานั้นช่วยเหลือคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเป็นปรปักษ์อยู่ในกรณีเดียวกัน

ข้อ 14 ได้รับเป็นทนายความแล้ว ภายหลังใช้อุบายด้วยประการใด ๆ โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร เพื่อจะให้ตนได้รับประโยชน์นอกเหนือจากที่ลูกความได้ตกลงสัญญาให้

ข้อ 15 กระทำการใดอันเป็นการฉ้อโกง ชักยอกหรือตรึงมัดสินลูกความ หรือครอบครอง หรือหน่วงเหนี่ยวเงินหรือทรัพย์สินของลูกความที่ตนได้รับมาโดยหน้าที่อันเกี่ยวข้องไว้นานเกินกว่าเหตุ โดยมิได้รับความยินยอมจากลูกความ เว้นแต่จะมีเหตุอันสมควร

หมวด 4

มรรยาทต่อทนายความด้วยกัน ต่อประชาชนผู้มีอรรถคดี และอื่น ๆ

ข้อ 16 แย้ง หรือทำการใดในลักษณะประมุคคีที่มีทนายความอื่นว่าต่างแก่ต่าง อยู่แล้วมาแล้ว หรือรับ หรือสัญญาว่าจะรับว่าต่าง แก่ต่าง ในคดีที่รู้ว่ามีทนายความอื่นว่าอยู่แล้ว เว้นแต่

- (1) ได้รับความยินยอมจากทนายความที่ว่าความอยู่ในเรื่องนั้นแล้ว
- (2) มีเหตุผลอันควรเชื่อว่าตัวความได้ถอนทนายความคนก่อนจากการเป็นทนายความของเขาแล้ว หรือ
- (3) ทนายความผู้ว่าความในเรื่องนั้นปฏิเสธ หรือแสดงความไม่สมัครใจที่จะ ว่าความในคดีนั้นต่อไปแล้ว

ข้อ 17 ประกาศโฆษณา หรือยอมให้ผู้อื่นประกาศโฆษณาด้วยประการใด ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) อัตรากำลังว่าความ หรือแจ้งว่าไม่เรียกร้อยค่าจ้างว่าความ เว้นแต่การประกาศโฆษณาของทนายความเกี่ยวกับการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายซึ่งดำเนินการโดยสภาทนายความเอง หรือโดยสถาบัน สมาคม องค์กร หรือส่วนราชการใดที่เกี่ยวข้อง หรือ
- (2) ชื่อ คุณวุฒิ ตำแหน่ง ถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานอันเป็นไปในทางโอ้อวด เป็นเชิงชักชวนให้ผู้มีอรรถคดีมาหาเพื่อเป็นทนายความว่าต่าง หรือแก่ต่างให้ เว้นแต่การแสดงชื่อ คุณวุฒิ หรืออื่น ๆ ดังกล่าวตามสมควรโดยสุภาพ

ข้อ 18 ประกอบอาชีพ ดำเนินธุรกิจหรือประพฤติดนอันเป็นการฝ่าฝืนต่อศีลธรรมอันดี หรือเป็นการเสื่อมเสียต่อศักดิ์ศรีและเกียรติคุณของทนายความ

ข้อ 19 ยินยอมตกลง หรือให้คำมั่นสัญญาว่าจะให้คำนำยหน้า หรือบำเหน็จรางวัลใด ๆ ด้วยทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใด ๆ แก่ผู้ที่หาคดีความหรือนำคดีความมาให้ หรือมีคนประจำสำนักงานดำเนินการจัดหาคดีความมาให้ว่าโดยทนายความผู้นั้นคิดค่าส่วนลดของค่าจ้างให้ หรือให้เงินเดือน หรือเงินจำนวนหนึ่งจำนวนใด หรือทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างใด ๆ แก่ผู้ที่หาคดีความมาให้ นั้น แม้บุคคลผู้หาคดีความมาให้โดยลักษณะดังกล่าวจะเป็นเสมือนหรือลูกจ้างประจำสำนักงานของทนายความผู้นั้นก็ตาม

หมวด 5
มรรยาทในการแต่งกาย

ข้อ 20 ในเวลาว่าง ทนายความจะต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อยตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

(1) ทนายความชาย แต่งตามแบบสากลนิยม เป็นชุดสีขาว หรือสีอื่นที่ไม่ฉูดฉาด เข็มขาว ฝาผูกคอสีดำ หรือสีอื่นที่สุภาพไม่ฉูดฉาดแบบเงื่อนกลาสี หรือแต่งเสื้อชุดไทยแบบแขนสั้น หรือยาวสีสุภาพไม่มีลวดลาย แทนเสื้อชุดสากลก็ได้ รองเท้าหุ้มส้นสีขาว น้ำตาล หรือดำ ถุงเท้าสีคล้ายคลึงกับรองเท้า

(2) ทนายความหญิง แต่งตามแบบสากลนิยม กระโปรงและเสื้อสีสุภาพไม่ฉูดฉาด รองเท้าหุ้มส้น

(3) ทนายความที่มีสิทธิแต่งเครื่องแบบราชการจะแต่งเครื่องแบบราชการก็ได้

(4) ในขณะที่ความ ทนายความที่มีสิทธิสวมเสื้อครุยเนติบัณฑิต ต้องสวมเสื้อครุยนั้นด้วย

หมวด 6
มรรยาทในการปฏิบัติตามคำสั่งตามกฎหมายและข้อบังคับ

ข้อ 21 ทนายความจะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งของ สภานายกพิเศษแห่งสภาทนายความ คณะกรรมการสภาทนายความ และคณะกรรมการมรรยาททนายความ ตลอดจนบรรดาข้อบังคับหรือข้อกำหนดที่บุคคลหรือคณะบุคคลดังกล่าวได้สั่งหรือมีไว้แล้วแต่กรณี ตามอำนาจหน้าที่ซึ่งมีอยู่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ประกาศ ณ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2529

(นายประธาน ดวงรัตน์)
นายกสภาทนายความ

**ข้อบังคับสภาพทนายความ
ว่าด้วยการฝึกอบรมวิชาว่าความ พ.ศ. 2529**

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27(3) และมาตรา 38 และด้วยความเห็นชอบของ
สภานายกพิเศษแห่งสภาพทนายความ ตามมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.
2528 คณะกรรมการสภาพทนายความออกข้อบังคับว่าด้วยการฝึกอบรมวิชาว่าความ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาพทนายความว่าด้วยการฝึกอบรมวิชา
ว่าความ พ.ศ. 2529”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในข้อบังคับนี้

“สำนักฝึกอบรม” หมายถึง สำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภาพทนายความ
“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการอำนวยการสำนักฝึกอบรมวิชา
ว่าความแห่งสภาพทนายความ ซึ่งคณะกรรมการสภาพทนายความได้แต่งตั้งให้
เป็นผู้ควบคุมและบริหารกิจการตามข้อบังคับนี้

“ผู้อำนวยการ” หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่ง
สภาพทนายความ ซึ่งคณะกรรมการสภาพทนายความแต่งตั้ง

หมวด 1

สำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภาพทนายความ

ข้อ 4 ให้สภาพทนายความจัดตั้งสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความ เรียกว่า “สำนักฝึก
อบรมวิชาว่าความแห่งสภาพทนายความ” เพื่อฝึกอบรมหลักปฏิบัติเบื้องต้นในการว่าความ ฝึก
อบรมมรรยาททนายความ และการประกอบวิชาชีพทางกฎหมาย

ข้อ 5 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาว่าความ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(1) มีสัญชาติไทย

(2) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรืออนุปริญญาทางนิติศาสตร์ หรือ
ประกาศนียบัตรในวิชานิติศาสตร์ ซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือ
อนุปริญญาจากสถาบันการศึกษา ซึ่งสภาพทนายความเห็นว่าสถาบัน
การศึกษานั้นมีมาตรฐานการศึกษาที่ผู้ได้รับปริญญาตรีหรืออนุปริญญา
หรือประกาศนียบัตรควรเป็นทนายความได้

- (3) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี และไม่เป็นผู้ได้กระทำการใดซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่น่าไว้วางใจในความซื่อสัตย์สุจริต
- (4) ไม่อยู่ในระหว่างต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (5) ไม่เป็นโรคติดต่อซึ่งเป็นที่ยังเกี่ยวแก่สังคม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาความรู้ซึ่งได้ผ่านการฝึกอบรมที่จัดโดยสำนักฝึกอบรมตามหลักสูตรและวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้เท่านั้น มีสิทธิขอจดทะเบียนเป็นทนายความเว้นแต่ ผู้ที่ได้เคยปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการพิจารณาคดีในศาลมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี อาจขอให้คณะกรรมการพิจารณาส่งยกเว้นให้จดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความได้โดยไม่ต้องเข้ารับการฝึกอบรมตามข้อบังคับนี้

ข้อ 6 ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้บริหารกิจการของสำนักฝึกอบรมตามนโยบายหรือมติของคณะกรรมการ

ข้อ 7 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการสภาทนายความ เรียกว่า “คณะกรรมการผู้อำนวยการสำนักฝึกอบรมแห่งสภาทนายความ” ประกอบด้วย ผู้อำนวยการซึ่งทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งคณะกรรมการสภาทนายความแต่งตั้งรวมไม่เกิน 15 คน ทั้งนี้ให้นายก อุปนายก เลขาธิการสภาทนายความ เป็นที่ปรึกษาโดยตำแหน่ง

ข้อ 8 ให้คณะกรรมการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระของคณะกรรมการสภาทนายความ ซึ่งเป็นผู้แต่งตั้งให้เข้ารับตำแหน่ง

คณะกรรมการสภาทนายความอาจมีมติให้กรรมการคนใดคนหนึ่งหรือทั้งหมด พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระก็ได้ และจะแต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นกรรมการแทนกรรมการที่ตาย ลาออกหรือต้องพ้นตำแหน่งก่อนวาระก็ได้ คณะกรรมการหรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งแทนนี้ให้อยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับวาระของกรรมการที่ตนแทน

ข้อ 9 ในกรณีที่คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระหรือก่อนครบกำหนดวาระก็ตาม ให้ผู้อำนวยการยังคงรักษาการในตำแหน่ง เช่นนั้นต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการชุดใหม่เข้ามารับหน้าที่

ข้อ 10 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการบริหารกิจการสำนักฝึกอบรม ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสภาทนายความ

- (2) กำหนดรายละเอียดของหลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรม ตลอดจนเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการศึกษาและฝึกอบรมให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง
- (3) กำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าลงทะเบียนที่จะพึงเรียกเก็บจากผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรม แต่ต้องไม่เกินสามพันบาท
- (4) จัดทำประมาณการรายรับ-รายจ่าย และรายงานเกี่ยวกับฐานะทางการเงินของสำนักฝึกอบรมเสนอต่อคณะกรรมการสภาพนายความ เพื่อให้ความเห็นชอบ
- (5) จัดทำรายงานการฝึกอบรมเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการสภาพนายความ
- (6) กัดเลือก แต่งตั้ง และสับเปลี่ยนผู้บรรยาย ผู้ทดสอบและผู้ควบคุม หรือผู้ให้การฝึกอบรมตามที่เห็นสมควร
- (7) แต่งตั้งและถอดถอนที่ปรึกษาหรือคณะที่ปรึกษาซึ่งคณะกรรมการ แต่งตั้งได้ตามที่เห็นสมควร
- (8) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่จำเป็นและสมควร เพื่อให้กิจการของสำนักฝึกอบรมสำเร็จผลลงด้วยดี

ข้อ 11 ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้กำหนดนัดและเรียกประชุมคณะกรรมการได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

ในการประชุมคณะกรรมการจะต้องมีกรรมการเข้าร่วมประชุมอย่างน้อยหนึ่งจึงจะเป็นองค์ประชุม ให้ผู้อำนวยการหรือกรรมการที่ผู้อำนวยการมอบหมายทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุม

มติของที่ประชุมคณะกรรมการให้ถือเสียงข้างมาก ในกรณีที่คะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

หมวด 2

หลักสูตร

ข้อ 12 ให้สำนักฝึกอบรมจัดให้มีการฝึกอบรมวิชาว่าความเป็นประจำทุกปี ปีละไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง

ข้อ 13 หลักสูตรการฝึกอบรมวิชาว่าความ แบ่งเป็น 2 ภาค ดังนี้

(1) ภาคทฤษฎี ให้สำนักฝึกอบรมกำหนดการอบรมภาคทฤษฎี โดยมีระยะเวลาให้ฝึกอบรมไม่น้อยกว่า 90 ชั่วโมง ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ก. มรรยาทและจริยธรรมนายความ
- ข. วิธีดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
- ค. วิธีดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
- ง. วิธีดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามกฎหมายอื่น
- จ. หลักการให้คำปรึกษากฎหมาย

(2) ภาคปฏิบัติ ให้ฝึกอบรมภาคปฏิบัติเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน

การฝึกอบรมภาคปฏิบัติอาจกระทำได้โดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฝึกหัดงานที่สำนักฝึกอบรมหรือที่สำนักงานทนายความก็ได้ แต่ระยะเวลาฝึกหัดงานแห่งใดแห่งหนึ่งหรือทั้งสองแห่งรวมกันต้องไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่กำหนดในวรรคแรก

หมวด 3

เบ็ดเตล็ด

ข้อ 14 คณะกรรมการมีสิทธิที่จะคัดชื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมออกจากทะเบียนหรือสั่งพักการฝึกอบรมได้ ตามระยะเวลาที่เห็นสมควร หากปรากฏว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมขาดคุณสมบัติหรือประพฤติตนไปในทางที่อาจจะทำให้เกิดความเสื่อมเสียหรือความเสียหายแก่สำนักฝึกอบรมหรือแก่สภานายความ

ข้อ 15 ให้ผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนดเวลาทำการของสำนักฝึกอบรม กำหนดเวลาฝึกอบรม กำหนดการสอบและการวัดผล กำหนดการสัมมนาหรือการประชุม ตลอดจนวันหยุดทำการแต่ละปี เป็นการล่วงหน้า

หมวด 4

บทเฉพาะกาล

ข้อ 16 ให้ผู้ที่ผ่านการอบรมวิชาว่าความของสมาคมทนายความแห่งประเทศไทย รุ่น 11 และ รุ่น 12 ประจำปี 2527 และปี 2528 ตามลำดับ และได้รับวุฒิมิตรแล้ว เป็นผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาว่าความตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ 19 มิถุนายน 2529

กำนวน ชโลปถัมภ์

นายกสภานายความ

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ 103 ตอนที่ 103 ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2529)

ข้อบังคับสภาพนายความ
ว่าด้วยการฝึกหัดงานในสำนักงานทนายความ พ.ศ. 2529

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 27 และมาตรา 38 และด้วยความเห็นชอบของสภานายกพิเศษแห่งสภาพนายความ ตามมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 คณะกรรมการสภาพนายความออกข้อบังคับว่าด้วยการฝึกหัดงานในสำนักงานทนายความ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาพนายความว่าด้วยการฝึกหัดงานในสำนักงานทนายความ พ.ศ. 2529”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในข้อบังคับนี้

“ฝึกหัดงาน” หมายถึง ฝึกอบรมหลักปฏิบัติเบื้องต้นในการว่าความ ฝึกอบรมมรรยาททนายความ และการประกอบวิชาชีพทางกฎหมาย

“ผู้เข้ารับการฝึกหัด” หมายถึง ผู้เข้ารับการฝึกหัดงานในสำนักงานทนายความ

“สำนักงาน” หมายถึง สำนักงานทนายความที่รับฝึกหัดงาน

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการทดสอบการฝึกหัดงาน

“ประธานกรรมการ” หมายถึง ประธานคณะกรรมการทดสอบการฝึกหัดงาน

ข้อ 4 ผู้เข้ารับการฝึกหัดในสำนักงานทนายความมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี ซึ่งจะขอลดทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนดดังต่อไปนี้

(1) ผู้เข้ารับการฝึกหัดต้องได้เริ่มฝึกหัดงานหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรืออนุปริญญาทางนิติศาสตร์ หรือประกาศนียบัตรในวิชานิติศาสตร์ ซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรืออนุปริญญาจากสถาบันการศึกษาซึ่งสภาพนายความเห็นว่าสถาบันการศึกษานั้นมีมาตรฐานการศึกษาที่ผู้ได้รับปริญญาตรีหรืออนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรควรเป็นทนายความได้

(2) ให้ผู้เข้ารับการฝึกหัดแจ้งชื่อ ที่อยู่ โดยละเอียดของสำนักงานทนายความที่รับฝึกหัดงาน ภายในกำหนด 15 วันนับแต่วันเริ่มเข้าฝึกหัดงาน โดยมีหนังสือรับรองของหัวหน้าสำนักงานตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด

(3) ผู้เข้ารับการฝึกหัดต้องฝึกหัดงานในสำนักงานทนายความที่ได้ตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 7 ปี หรือมีหัวหน้าสำนักงานที่ได้รับใบอนุญาตให้เป็นทนายความเป็นเวลารวมกันไม่น้อยกว่า 7 ปี

ข้อ 5 ให้ผู้ที่ได้ฝึกหัดงานในสำนักงานทนายความมาแล้ว 1 ปี ก่อนประกาศใช้ข้อบังคับนี้ ไม่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในข้อ 4 และมีสิทธิขอจดทะเบียนเป็นทนายความได้เมื่อได้ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการแล้ว

ข้อ 6 ให้ “ผู้อำนวยการและคณะกรรมการ” ตามข้อบังคับสภาทนายความว่าด้วยการฝึกอบรมวิชาว่าความ พ.ศ. 2529 เป็นประธานกรรมการและคณะกรรมการตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ 19 มิถุนายน 2529

กำนวน ชโลปถัมภ์
นายกสภาทนายความ

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ 103 ตอนที่ 103 ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2529)

ข้อบังคับสภาพนายความ ว่าด้วยการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

พ.ศ. 2529

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27(3) มาตรา 81 และด้วยความเห็นชอบของสภานายกพิเศษแห่งสภาพนายความ ตามมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 คณะกรรมการสภาพนายความออกข้อบังคับว่าด้วยการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาพนายความว่าด้วยการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย พ.ศ. 2529”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ส่วนที่ 1

กองทุนช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

ข้อ 3 ให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายจัดทำงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อ คณะกรรมการสภาพนายความก่อนสิ้นปีงบประมาณของทุกปี เพื่อการจัดสรรเงินรายได้ของสภาพนายความตามมาตรา 9(1) แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 เป็นกองทุนช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

ข้อ 4 ให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายเก็บรักษาเงินที่สภาพนายความจัดสรรให้ เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ และดอกผลต่างๆไว้ โดยจัดทำบัญชีให้ถูกต้อง

ข้อ 5 ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย จำนวน 2 ใน 4 คน มีอำนาจร่วมกันสั่งจ่ายเงินกองทุน

การจ่ายเงินกองทุนทุกครั้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายกำหนด จะต้องมีการอนุมัติใบสำคัญจ่าย และจัดทำบัญชีรายจ่ายไว้ให้ถูกต้อง เพื่อให้ผู้สอบบัญชีสภาพนายความตรวจสอบได้ตามกฎหมาย ทั้งนี้

ให้นำข้อบังคับสภาพนายความว่าด้วยการเก็บรักษาเงินและการเบิกจ่ายเงิน พ.ศ. 2529 มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ข้อ 6 ให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายจัดทำงบดุลและรายรับรายจ่ายของการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในรอบปีที่ผ่านมา ซึ่งมีคำรับรองของผู้สอบบัญชีสภาพนายความ และจัดทำรายงานผลงานและอุปสรรคข้อขัดข้องของการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในรอบปีที่ผ่านมาให้เสร็จสิ้นภายในเดือนกุมภาพันธ์ของปีถัดไป เพื่อให้คณะกรรมการสภาพนายความและที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสภาพนายความทราบเป็นประจำทุกปี

ข้อ 7 ให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายมีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายให้เป็นไปโดยถูกต้องตามข้อบังคับนี้

ส่วนที่ 2

การดำเนินการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

ตอนที่ 1

สำนักงานคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

ข้อ 8 ให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายตั้งสำนักงานคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายขึ้น เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายทั่วราชอาณาจักร โดยจัดให้มีทนายความและเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติหน้าที่ประจำสำนักงาน โดยให้ได้รับค่าตอบแทนตามที่เห็นสมควร

ให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย มีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อทำการกิจการหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

ข้อ 9 ให้สำนักงานคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย มีหน้าที่จัดทำและบริหารโครงการที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย ติดต่oprสานงานกับคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายส่วนภูมิภาค จัดทำงบดุลและรายรับรายจ่ายของการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย ดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และระเบียบต่าง ๆ ที่คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายกำหนด และทำหน้าที่ให้ความ

ช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในเขตกรุงเทพมหานครด้วย ทั้งนี้ให้อยู่ในความควบคุมของคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

ตอนที่ 2

คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายส่วนภูมิภาค

ข้อ 10 ให้คณะอนุกรรมการสภาพนายความประจำจังหวัดและประจำศาลจังหวัดทุกแห่งจัดตั้งคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายขึ้นในเขตของตน ประกอบด้วยนายความไม่น้อยกว่า 3 คนเป็นคณะกรรมการ เพื่อดำเนินการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในเขตจังหวัดหรือเขตศาลจังหวัดนั้น ๆ

คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายประจำจังหวัดและประจำศาลจังหวัดมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระของคณะอนุกรรมการสภาพนายความประจำจังหวัดและประจำศาลจังหวัดตามแต่กรณี

ข้อ 11 ให้กรรมการสภาพนายความที่มีสำนักงานประจำอยู่ตามภาคต่าง ๆ ตามพระราชกฤษฎีกาตั้งอธิบดีผู้พิพากษาภาคทั้ง 9 ภาค มีอำนาจให้คำปรึกษา แนะนำ และดูแลให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายประจำจังหวัด และประจำศาลจังหวัดดำเนินการเกี่ยวกับการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ 12 ให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายประจำจังหวัด และประจำศาลจังหวัด จัดทำโครงการและงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปีเสนอผ่านกรรมการสภาพนายความที่มีสำนักงานประจำอยู่ตามภาคนั้น ๆ ก่อนสิ้นปีงบประมาณทุกปี เพื่อส่งให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายส่วนกลางพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้ต่อไป

ให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายส่วนกลางจัดสรรเงินกองทุนช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายให้แก่คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายประจำจังหวัดและประจำศาลจังหวัด เพื่อใช้จ่ายในการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปริมาณงานและสภาพปัญหา

ข้อ 13 ให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายประจำจังหวัดและประจำศาลจังหวัดทุกแห่งจัดทำบุคคลและบัญชีรายรับรายจ่าย ตลอดจนสถิติคดีที่ได้ดำเนินการไปแล้วในรอบปีที่ผ่านมาเสนอต่อกรรมการสภาพนายความที่มีสำนักงานอยู่ในภาคนั้น ๆ เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายส่วนกลางภายในเดือนมกราคมของปีถัดไปเป็นประจำทุกปี

ตอนที่ 3 วิธีดำเนินการ

ข้อ 14 ให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคจัดให้มีทนายความอาสาสมัคร เพื่อทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายตามที่ได้รับร้องขอหรือตามที่คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายมอบหมาย ค่าตอบแทนสำหรับทนายความที่ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายกำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทน

ข้อ 15 ประชาชนผู้ประสงค์จะขอความช่วยเหลือทางกฎหมายจากสภาทนายความจะต้องมาติดต่อด้วยตนเองหรือยื่นคำร้องเป็นหนังสือแสดงความจำนงที่จะให้สภาทนายความช่วยเหลือตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายกำหนด

กรณีที่ผู้ประสงค์จะขอความช่วยเหลือไม่สามารถจะมาติดต่อด้วยตนเองได้ เช่น เจ็บป่วย หรือถูกคุมขัง ให้บิดา มารดา ภรรยา บุตร หรือญาติพี่น้อง มาติดต่อแทน เพื่อสามารถสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นได้

ข้อ 16 ประชาชนผู้ได้รับความช่วยเหลือไม่ต้องเสียค่าทนายความหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ให้แก่ทนายความผู้ดำเนินการทั้งสิ้น

ข้อ 17 คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายจะจัดให้มีทนายความอาสาสมัครไปประจำอยู่ตามสถานีตำรวจต่าง ๆ เพื่อให้คำปรึกษาหรือแนะนำเกี่ยวกับกฎหมายแก่ประชาชนที่มาติดต่อกับเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วยก็ได้ โดยให้ทนายความอาสาสมัครได้รับค่าตอบแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายกำหนด

ข้อ 18 คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคจะดำเนินการให้การศึกษาแก่ประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎหมาย เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจกฎหมายเบื้องต้นและกฎหมายอื่น ๆ เท่าที่เห็นเป็นการสมควรได้

ส่วนที่ 3

การประชุมของคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

ข้อ 19 ให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายประชุมกันอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง

ในการประชุมจะต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งจึงจะเป็นองค์ประชุม
ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจ
ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและ
รองประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการ
คนหนึ่ง เป็นประธานที่ประชุมเฉพาะการประชุมคราวนั้น

ข้อ 20 ให้เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการจัดทำบันทึกรายงานการ
ประชุมและเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐาน

ประกาศ ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2529

กำนวน ชโลปถัมภ์
นายกสภาทนายความ

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ 103 ตอนที่ 114 วันที่ 2 กรกฎาคม 2529)

**ข้อบังคับสภาพทนายความ
ว่าด้วยสวัสดิการทนายความ**

พ.ศ. 2529

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27(3) มาตรา 73 และด้วยความเห็นชอบของ
สภานายกพิเศษแห่งสภาพทนายความ ตามมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.
2528 คณะกรรมการสภาพทนายความออกข้อบังคับว่าด้วยสวัสดิการทนายความ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาพทนายความว่าด้วยสวัสดิการทนายความ
พ.ศ. 2529”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในข้อบังคับนี้

“ประธานอนุกรรมการ” หมายถึง ประธานอนุกรรมการสวัสดิการสภา-
ทนายความ

“อนุกรรมการ” หมายถึง อนุกรรมการสวัสดิการสภาพทนายความ

“อนุกรรมการสวัสดิการประจำจังหวัด” หมายถึง อนุกรรมการสวัสดิการ
ประจำจังหวัดของสภาพทนายความ

“อนุกรรมการสวัสดิการประจำศาลจังหวัด” หมายถึง อนุกรรมการสวัสดิการ
ประจำศาลจังหวัดของสภาพทนายความ

หมวด 1

คณะอนุกรรมการสวัสดิการสภาพทนายความ

ข้อ 4 ให้มีคณะอนุกรรมการสวัสดิการสภาพทนายความคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะ
อนุกรรมการสวัสดิการสภาพทนายความ” ประกอบด้วยกรรมการสวัสดิการสภาพทนายความ
เป็นประธานอนุกรรมการโดยตำแหน่งและอนุกรรมการอื่นที่คณะกรรมการสภาพทนายความแต่งตั้ง
ตามความเหมาะสม

ในกรณีมีความจำเป็น คณะกรรมการสภาพทนายความจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ
สวัสดิการประจำจังหวัด หรือประจำศาลจังหวัด อีกรก็ได้ตามความเหมาะสม

ข้อ 5 ให้คณะกรรมการสวัสดิการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการพิจารณาและออกข้อกำหนดต่าง ๆ อันเกี่ยวกับสวัสดิการนายความ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสภานายความ

ให้คณะกรรมการสวัสดิการประจำจังหวัดประจำศาลจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามความในวรรคแรกในเขตจังหวัดหรือเขตศาลจังหวัดที่ตนรับผิดชอบอยู่

ในเขตจังหวัดหรือเขตศาลจังหวัดใดไม่มีคณะกรรมการสวัสดิการประจำจังหวัดหรือประจำศาลจังหวัด ให้คณะกรรมการสภานายความประจำจังหวัดหรือประจำศาลจังหวัดในเขตนั้น ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการสวัสดิการประจำจังหวัด หรือประจำศาลจังหวัดด้วยแล้วแต่กรณี

หมวด 2 การสงเคราะห์

ข้อ 6 ทนายความที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเจ็บป่วย และทายาทของทนายความที่ได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากทนายความถึงแก่ความตาย มีสิทธิขอรับการสงเคราะห์จากเงินกองทุนสวัสดิการทนายความหรือเงินทดแทนจากบริษัทประกันซึ่งคณะกรรมการสภานายความได้จัดสรรทำประกันไว้ให้ โดยยื่นคำขอต่อกรรมการสวัสดิการสภานายความหรือต่อคณะกรรมการสวัสดิการประจำจังหวัดหรือประจำศาลจังหวัดแล้วแต่กรณี

ข้อ 7 คำขอเพื่อรับการสงเคราะห์ ให้ระบุรายละเอียดดังนี้

- (1) ชื่อทนายความ และกรณีจำเป็นให้ระบุชื่อทายาทของทนายความด้วย
- (2) สถานที่อยู่
- (3) ฐานะความเป็นอยู่
- (4) สาเหตุการเจ็บป่วยหรือตาย
- (5) ใบรับรองแพทย์หรือใบมรณบัตร

ข้อ 8 เมื่อได้รับคำขอจากทนายความหรือทายาทของทนายความแล้ว ให้กรรมการสวัสดิการสภานายความ หรือคณะกรรมการสวัสดิการประจำจังหวัดหรือประจำศาลจังหวัดแล้วแต่กรณี ส่งคำขอให้คณะกรรมการสวัสดิการดำเนินการสอบข้อเท็จจริงตามคำขอ หากจำเป็นต้องเรียกหลักฐานเพิ่มเติม ก็ให้แจ้งให้ทนายความหรือทายาทของทนายความจัดส่งให้คณะกรรมการสวัสดิการ หลังจากสอบข้อเท็จจริงแล้ว ให้ทำความเห็นเสนอไปยังประธานอนุกรรมการ เพื่อนำเข้าพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการสวัสดิการ เมื่อคณะกรรมการสวัสดิการพิจารณาแล้ว ให้รวบรวมเสนอคณะกรรมการสภานายความเพื่อให้ความเห็นชอบ

ข้อ 9 ในกรณีที่ทนายความได้รับความเดือดร้อน โดยมีสาเหตุการเจ็บป่วย ให้พิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์ตามความเดือดร้อนที่เป็นจริงแต่ไม่เกินครั้งละ 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาท)

ข้อ 10 ในกรณีที่ทนายความได้รับความเดือดร้อน โดยมีสาเหตุจากการเจ็บป่วย ให้พิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์ได้ดังนี้

(1) เจ็บป่วยไม่สาหัส ให้พิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์ได้ครั้งละไม่เกิน 1,000 บาท (หนึ่งพันบาท)

(2) เจ็บป่วยสาหัส ให้พิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์ได้ครั้งละไม่เกิน 5,000 บาท (ห้าพันบาท)

(3) เจ็บป่วยเรื้อรังที่ไม่สามารถรักษาให้หายเป็นปกติ ให้พิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์ได้ไม่เกิน 20,000 บาท (สองหมื่นบาท)

(4) เจ็บป่วยทุพพลภาพเสียแขน หรือเท้า หรือสายตาเพียงข้างเดียว ให้พิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์ได้ไม่เกิน 50,000 บาท (ห้าหมื่นบาท)

(5) เจ็บป่วยทุพพลภาพ เสียแขนหรือเท้า หรือสายตาทั้ง 2 ข้าง หรือแขน และเท้า รวม 2 อย่าง หรือเสียแขนหรือเท้าข้างหนึ่ง และสายตาอีกข้างหนึ่ง ให้พิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์ได้ไม่เกิน 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาท)

(6) เจ็บป่วยทุพพลภาพถาวรบางส่วน ให้พิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์ได้ไม่เกิน 50,000 บาท (ห้าหมื่นบาท)

(7) เจ็บป่วยทุพพลภาพถาวรโดยสิ้นเชิง ให้พิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์ได้ไม่เกิน 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาท)

ข้อ 11 ในกรณีที่ทนายความถึงแก่ความตาย และทายาทของทนายความที่ถึงแก่ความตายได้รับความเดือดร้อน ให้พิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์ได้ไม่เกิน 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาท)

หมวด 3

การเก็บรักษาเงินและเบิกจ่ายเงิน

ข้อ 12 การเก็บรักษาเงินและเบิกจ่ายเงินกองทุนสวัสดิการทนายความให้นำข้อบังคับและระเบียบว่าด้วยการเก็บรักษาเงินและการเบิกจ่ายเงินของสภาทนายความมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด 4
บทเฉพาะกาล

ข้อ 13 การพิจารณาคำขอรับการสงเคราะห์จากเงินกองทุนสวัสดิการทนายความ
ที่ได้ยื่นก่อนข้อบังคับนี้มีผลบังคับ และคณะกรรมการสภาทนายความยังมีมติให้จ่าย
เงินสงเคราะห์จากเงินกองทุนสวัสดิการทนายความให้นำข้อบังคับนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม
สำหรับการจ่ายเงินสงเคราะห์จากเงินกองทุนสวัสดิการทนายความที่คณะกรรมการ
สภาทนายความได้มีมติอนุมัติให้จ่ายก่อนข้อบังคับนี้มีผลบังคับ ให้ถือว่าใช้ได้ตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2529

ค่านวณ ชโลปถัมภ์
นายกสภาทนายความ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่มที่ 103 ตอนที่ 234 วันที่ 31 ธันวาคม 2529)

สภานายความ

คำขอรับการสงเคราะห์เงินกองทุนสวัสดิการนายความ

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1. ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....ชื่อสกุล.....
ใบอนุญาตให้เป็นทนายความ สองปี/ตลอดชีพ หรือ เป็นทายาทของนาย/นาง/นางสาว.....
ชื่อสกุล.....ใบอนุญาตให้เป็นทนายความ สองปี/ตลอดชีพ
เลขที่.....สำนักงาน.....อยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....
ถนน.....หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....เลขหมายโทรศัพท์.....

2. มีความประสงค์จะขอรับการสงเคราะห์จากเงินกองทุนสวัสดิการนายความ
เนื่องจาก.....

3. ปัจจุบันนี้ ข้าพเจ้ามีฐานะความเป็นอยู่.....

4. ข้าพเจ้ามีความประสงค์ขอรับการสงเคราะห์จากเงินกองทุนสวัสดิการนายความ
เป็นเงิน.....บาท (.....)

5. พร้อมกับคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐานต่าง ๆ มาด้วย คือ
- (1) ใบอนุญาตให้เป็นทนายความ หรือบัตรประจำตัวสมาชิกสภานายความ หรือบัตรประจำตัวประชาชน
 - (2) ใบรับรองแพทย์
 - (3) ใบมรณบัตร
 - (4) ใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาล
 - (5) ใบทะเบียนสามโนครว
 - (6) อื่น ๆ (ถ้ามี)

ลงชื่อ.....ผู้ยื่นคำขอ
(.....)

หมายเหตุ จดมาข้อความที่ไม่ต้องการออก

ความเห็นสวัสดิการสภาพนายความ

ได้สอบสวนแล้วเห็นว่า.....

.....
.....
.....

เสนอจ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์ได้ในจำนวนเงิน.....บาท
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการสวัสดิการ

(.....)

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบังคับฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัตินายความ พ.ศ. 2528 มาตรา 73 ได้บัญญัติให้มีกองทุนสวัสดิการนายความ เพื่อให้การสงเคราะห์แก่ทนายความที่ได้รับความเดือดร้อนหรือทายาทของทนายความที่ถึงแก่ความตายซึ่งได้รับความเดือดร้อน และการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการสงเคราะห์ การเก็บรักษา และการจ่ายเงินสวัสดิการนายความตามมาตรา 73 วรรคสาม ได้บัญญัติให้กำหนดขึ้นไว้เป็นข้อบังคับ สภาพนายความจึงจำเป็นต้องออกข้อบังคับว่าด้วยสวัสดิการนายความ พ.ศ. 2529 นี้ขึ้นไว้

ข้อบังคับสภาพทนายความ
ว่าด้วยการสอบสวนคดีมรรยาททนายความ
พ.ศ. 2530

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27(3) มาตรา 72 และด้วยความเห็นชอบของสภาทนายพิเศษแห่งสภาพทนายความ ตามมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 คณะกรรมการสภาพทนายความออกข้อบังคับว่าด้วยการสอบสวนคดีมรรยาททนายความไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาพทนายความว่าด้วยการสอบสวนคดีมรรยาททนายความ พ.ศ. 2530”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ 3 นอกจากที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 และในข้อบังคับสภาพทนายความว่าด้วยมรรยาททนายความ และในข้อบังคับนี้แล้วให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยวิธีพิจารณาสามัญในศาลชั้นต้นมาใช้กับการสอบสวนคดีมรรยาททนายความโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของการสอบสวนคดีมรรยาททนายความและข้อบังคับฉบับนี้

หมวด 1

คณะกรรมการสอบสวน

ข้อ 4 ทนายความที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบสวนจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ คือ

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) เป็นทนายความมาแล้วรวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี
- (3) ไม่เคยถูกลงโทษฐานประพฤติผิดมรรยาททนายความ หรือถูกจำหน่าย

ชื่อออกจากทะเบียนทนายความ

ข้อ 5 ให้คณะกรรมการมรรยาททนายความจัดให้มีการสอบสวนคดีมรรยาททนายความเป็นรายคดีไป คณะกรรมการสอบสวนที่ได้รับแต่งตั้งจะทำการสอบสวนเฉพาะคดีนั้น ๆ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อการสอบสวนคดีดังกล่าวเสร็จสิ้นลง

ข้อ 6 นอกจากการพ้นตำแหน่งตามข้อ 5 ดังกล่าวข้างต้น กรรมการสอบสวนพ้นจากตำแหน่งอื่น

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) ขาดจากการเป็นสัญชาติไทย

(4) ขาดจากการเป็นทนายความตามมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528

(5) ถูกกล่าวหาเป็นหนังสือยื่นต่อประธานกรรมการมรรยาททนายความ หรือเมื่อคณะกรรมการมรรยาททนายความได้รับแจ้งจากศาล พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน ว่ากรรมการผู้นั้นประพฤติผิดมรรยาททนายความ หรือเมื่อปรากฏแก่คณะกรรมการมรรยาททนายความว่ามีพฤติการณ์อันสมควรให้มีการสอบสวนมรรยาททนายความกับกรรมการผู้นั้น

ข้อ 7 ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการคัดค้านผู้พิพากษาตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาใช้บังคับแก่กรรมการสอบสวนด้วยโดยอนุโลม

หมวด 2

การสอบสวน

ข้อ 8 ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ให้คณะกรรมการมรรยาททนายความกำหนดผู้เป็นประธานคณะกรรมการสอบสวนและสถานที่ทำการสอบสวนด้วย

ข้อ 9 ให้ประธานคณะกรรมการสอบสวนส่งสำเนาคำกล่าวหาหรือคำแจ้งข้อกล่าวหาที่จะทำการสอบสวนไปยังทนายความที่ถูกกล่าวหาโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือโดยเจ้าหน้าที่ของสภาทนายความ โดยส่งไปยังสำนักงานหรือภูมิลำเนาของทนายความที่ถูกกล่าวหาตามที่ปรากฏในทะเบียนทนายความ พร้อมทั้งแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ทำการสอบสวนไปด้วย

ข้อ 10 ทนายความที่ถูกกล่าวหาไม่มีสิทธิทำคำแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือภายใน 8 วัน นับแต่วันได้รับสำเนาคำกล่าวหา หรือคำแจ้งข้อกล่าวหา หรือภายในกำหนดระยะเวลาซึ่งคณะกรรมการสอบสวนได้ขยายให้

การยื่นคำแก้ข้อกล่าวหา ให้ยื่น ณ ที่ทำการสภาทนายความในวันและเวลาราชการ

ข้อ 11 ในการสอบสวนคดีมรรยาททนายความ ให้กรรมการสอบสวนเป็นผู้ซักถามพยาน ผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสิทธิแต่งตั้งทนายความเข้าแก้ต่างคดี แต่อาจซักถามพยานได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ 12 ในการสอบสวนต้องมีกรรมการสอบสวนอย่างน้อยสองคน จึงเป็นองค์
คณะดำเนินการสอบสวนได้

การเสนอสำนวนคดีต่อประธานกรรมการมรรยาททนายความเมื่อคณะกรรมการ
สอบสวนทำการสอบสวนเสร็จ ให้คณะกรรมการสอบสวนทำความเห็นส่งไปพร้อมกับสำนวน
คดีที่ได้ทำการสอบสวนด้วย

ในการทำความเห็น ให้ถือตามเสียงข้างมากของคณะกรรมการสอบสวน ถ้าคะแนน
เสียงเท่ากัน ให้ประธานคณะกรรมการสอบสวนออกเสียงอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด กรรมการ
ฝ่ายเสียงข้างน้อยจะทำความเห็นแย้งก็ได้

ข้อ 13 ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นเป็นการสมควรที่จะต้องทำการ
สอบสวนพยานบุคคลนอกเขตจังหวัดอันเป็นที่ตั้งที่ทำการสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวน
มีอำนาจแต่งตั้งทนายความซึ่งอยู่ในเขตจังหวัดที่จะทำการสอบสวนพยานบุคคลนั้นเป็น
คณะอนุกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า 2 คน และส่งประเด็นไปให้คณะอนุกรรมการดังกล่าว
ทำการสอบสวนแทน และให้ถือว่าการสอบสวนของคณะอนุกรรมการเป็นการสอบสวนของ
คณะกรรมการสอบสวนด้วย

ข้อ 14 ให้สภาทนายความจ่ายค่าป่วยการให้แก่กรรมการสอบสวนและอนุกรรมการ
ที่ได้รับแต่งตั้งตามข้อ 13 ในการสอบสวนคดีมรรยาททนายความในอัตราหนึ่งร้อยบาทต่อคน
ต่อการสอบสวนแต่ละนัด

ในกรณีที่กรรมการสอบสวนเห็นว่าจำเป็นจะต้องไปทำการสอบสวนพยานบุคคล
นอกเขตจังหวัดอันเป็นที่ตั้งที่ทำการสอบสวน ก็ให้ขออนุมัติต่อประธานกรรมการมรรยาท
ทนายความเป็นคราว ๆ ไป โดยให้เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าที่พักได้ตามข้อบังคับ
หรือระเบียบของสภาทนายความ หรือตามมติของคณะกรรมการสภาทนายความ

ให้สภาทนายความเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามข้อ 9 การจัดสถานที่
ทำการสอบสวน และในการส่งประเด็น ตามข้อ 13

ประกาศ ณ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2530

กำนวน ชโลปถัมภ์
นายกสภาทนายความ

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 104 ตอนที่ 40 วันที่ 5 มีนาคม 2530)

ตัวอย่าง

แนวคำถามสอบไล่ LA 313

ข้อแนะนำ การศึกษาตัวอย่างแนวคำถามสอบไล่นี้จะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักกฎหมายมาประยุกต์ใช้อย่างถูกต้อง ตลอดจนแนวการเขียนคำตอบสอบไล่ที่จะทำให้ได้คะแนนดี การศึกษาแนวคำถามนี้จะให้ประโยชน์สมความมุ่งหมายก็ต่อเมื่อผู้ศึกษาฝึกฝนตอบคำถามด้วยตนเองโดยไม่อ่านคำตอบก่อนตอบ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง เมื่อตอบเสร็จแล้วจึงตรวจสอบความถูกต้องจากคำตอบ หากคำตอบที่นักศึกษาตอบคลาดเคลื่อน ผิดพลาด ให้แก้ไขด้วยการย้อนกลับไปอ่านบททวนหลักกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ซ้ำอีก จะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจและจำได้อย่างแม่นยำ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่ออ่านบททวนแล้วยังติดขัดไม่เข้าใจอย่าได้ปล่อยผ่านไป ฟังสอบถามเรียนขอคำแนะนำจากครูบาอาจารย์ตลอดจนท่านผู้รู้ทั้งหลาย ก็จะช่วยเพิ่มพูนความเข้าใจให้ยิ่งขึ้น

คำถามข้อ 1. การว่าความคืออะไร ผู้ใดบ้างที่ว่าความได้ ?

บริษัท ชมภูพร จำกัด จดทะเบียนตราสารจัดตั้งบริษัท ว่า นาย ล. ไร่เพย กรรมการผู้จัดการ เป็นผู้แทน บริษัทฯ มีความประสงค์เป็นโจทก์ฟ้อง นายอำเภอบึงกาฬ ชื่อ นาย ช. รักชาติ และผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคายชื่อ นาย พ. หอมไกล ให้รับผิดทางแพ่งในตำแหน่งหน้าที่การงานทางราชการของบุคคลทั้งสอง บริษัทฯ จะระบุชื่อโจทก์ จำเลย อย่างไร ในคำฟ้อง (คำถามสอบไล่ คณะนิติศาสตร์ มร.ภาค 2/2516)

แนวคำตอบ การว่าความเป็นกรนำหลักและวิธีการตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายสารบัญญัติและกฎหมายวิธีสบัญญัติมาประยุกต์ใช้ให้ได้ผลอย่างจริงจัง เพื่อขอความรับรอง คຸ້มครอง บังคับตามสิทธิจากศาล ในเมื่อมีข้อพิพาท หรือข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลตามกฎหมายสารบัญญัติหรือเมื่อบุคคลใดต้องใช้สิทธิทางศาล

ผู้ที่ว่าความได้ มีดังนี้ เช่น

1. ตัวความ
2. ทนายความ
3. พนักงานอัยการ
4. นายทหารพระธรรมนูญ
5. อานาบาลรถไฟ

ระหว่าง { บริษัท ชมภูพร จำกัด โดย นาย ล. รำเพย
 กรรมการผู้จัดการ โจทก์
 นาย ช. รักชาติ ในฐานะนายอำเภอบึงกาฬ
 ที่ 1 นาย พ. หอมไกล ในฐานะผู้ว่าราชการ
 จังหวัดหนองคาย ที่ 2 (หรือใช้คำว่านายอำเภอ
 บึงกาฬ โดย นาย ช. รักชาติ นายอำเภอ ที่ 1 ผู้ว่า
 ราชการจังหวัดหนองคาย โดย นาย พ. หอมไกล
 ผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ 2) จำเลย

คำถามข้อ 2.

สภาพแห่งข้อหา ข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา คำขอบังคับ ท่าน
 เข้าใจว่าอะไร? จงอธิบายและยกตัวอย่างประกอบ (นต.มร.ภาค 2/2516)

แนวคำตอบ

สภาพแห่งข้อหา ข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา คำขอบังคับ บัญญัติ
 ไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 172 วรรค 2 ซึ่งเป็น
 ใจความและเหตุผลอันจำเป็นที่โจทก์ต้องกล่าวในคำฟ้อง ตามประมวลกฎหมาย
 วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 67

สภาพแห่งข้อหา คือประเด็นที่โจทก์ยกขึ้นกล่าวอ้างในคำฟ้อง เพื่อ
 แสดงมูลหนี้ หรือสภาพแห่งสิทธิที่เรียกร้องของโจทก์ว่า โจทก์มีสิทธิหรืออำนาจ
 หรือสภาพบังคับต่อจำเลยตามกฎหมาย หรือตามสัญญา อย่างไร

ข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา คือประเด็นที่โจทก์ยกขึ้นกล่าวอ้าง
 ในคำฟ้อง เพื่อสนับสนุนสภาพแห่งข้อหาว่า จำเลยได้โต้แย้งสิทธิหรือหน้าที่ของ
 โจทก์ หรือกระทำผิดสัญญา หรือกระทำละเมิดต่อโจทก์ อย่างไร

คำขอบังคับ คือรายการตามคำขอท้ายฟ้องที่โจทก์ประสงค์ขอให้ศาล
 พิพากษาบังคับให้จำเลยกระทำ จดเว้นกระทำ หรือรับผิดต่อโจทก์ หรือขอให้
 ศาลปลดเปลื้องการกระทำของจำเลยอันเป็นข้อโต้แย้งสิทธิหรือหน้าที่ของโจทก์
 คำขอบังคับโดยทั่วไป ก็คือขอให้ใช้เงิน ให้ส่งทรัพย์สิน หรือขอให้กระทำการ
 จดเว้นกระทำการ อย่างไรอย่างหนึ่ง

ตัวอย่าง เช่น โจทก์ฟ้องว่า จำเลยได้ว่าจ้างโจทก์เขียนแบบทำบล็อกร
 แม่พิมพ์ทรายางเป็นเงิน 18,912 บาท โดยได้รับสิ่งของไปหมดแล้ว ยังค้างชำระ
 หนี้เป็นเงิน 13,420 บาท ขอให้บังคับจำเลยชำระหนี้เงินที่ค้างพร้อมดอกเบี้ย
 ร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ

สภาพแห่งข้อหา คือ สัญญาจ้างทำของที่จำเลยได้ว่าจ้างโจทก์ให้เขียน

แบบทำบล็อกแม่พิมพ์ทรายาง เป็นเงิน 18,912 บาท

ข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา คือ จำเลยผิดสัญญาดังกล่าวโดยรับสิ่งของไปแล้ว ชำระเงินให้เพียง 5,492 บาท แล้วไม่ชำระเงินที่ค้างอีก 13,420 บาท

คำขอบังคับ คือ ขอให้บังคับจำเลยชำระหนี้เงิน 13,420 บาท พร้อมดอกเบี้ย

คำถามข้อ 3.

จงร่างฟ้องคดีอาญาระหว่าง นายการุณ รักรงาน บิดาเด็กชายกรุณา รักรงาน เป็นโจทก์ฟ้องนายขับ บันลือโลก ฐานความผิด กระทำโดยประมาท เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส

ข้อเท็จจริง โรงเรียนสันติชน ตั้งอยู่ริมถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ขณะโรงเรียนเลิกเรียนตอนบ่าย นักเรียนพากันออกจากโรงเรียนกลับบ้าน เด็กชายกรุณา รักรงาน อายุ 14 ปี ได้เดินข้ามถนนตรงทางม้าลาย ที่หน้าโรงเรียน ในขณะที่มีสัญญาณไฟเขียวให้คนข้ามถนนได้ และมีสัญญาณไฟแดงให้รถหยุด และรถได้หยุดให้คนเดินข้าม จำเลยได้ขับรถเมล์ประจำทางแซงซ้ายรถที่หยุด ผ่านทางม้าลาย ฝ่าไฟแดงชนเด็กชายกรุณา รักรงาน บนทางม้าลาย กระเด็นไปห่างจากจุดชนประมาณ 3 เมตร ฟ้าดกับพื้นถนน แขนซ้ายเดาะ ขาขวาหัก เดินไม่ได้ ต้องนอนรักษาตัวในโรงพยาบาล ขาดเรียน 2 เดือน เหตุเกิดวันที่ 12 ตุลาคม 2516 (นต.มร. ภาค 2/2516)

แนวคำตอบ

นายการุณ รักรงาน ในฐานะบิดาผู้แทนโดยชอบธรรมของ
ระหว่าง { ด.ช.กรุณา รักรงาน (หรือ ด.ช.กรุณา รักรงาน โดย
นายการุณ รักรงาน บิดา ผู้แทนโดยชอบธรรม) โจทก์
นายขับ บันลือโลก จำเลย
ฐานความผิด กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส
ข้อ 1 เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2516 เวลากลางวัน จำเลยนี้ได้ขับรถเมล์
ประจำทางไปตามถนนศรีอยุธยา ด้วยความประมาทปราศจากความระมัดระวัง
ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นจำเลยจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ กล่าวคือ จำเลย
ขับรถเมล์ประจำทางผ่านหน้าโรงเรียนสันติชนขณะโรงเรียนเลิกและเป็นเวลา
ที่นักเรียนกำลังออกจากโรงเรียนกลับบ้าน จำเลยได้ขับรถด้วยความเร็วสูงและ
ไม่ระมัดระวังดูทางข้างหน้า ซึ่งขณะนั้นมีเด็กนักเรียนกำลังเดินข้ามทางม้าลาย
และมีสัญญาณไฟแดงให้รถหยุด เพื่อให้คนเดินข้ามถนน จำเลยได้ขับรถแซง

ทางด้านซ้ายของรถที่หยุดรถไฟแดงอยู่ โดยไม่ระมัดระวังดูคนเดินข้ามถนนบนทางม้าลาย และไม่หยุดรถตามสัญญาณไฟแดงที่ให้หยุด ซึ่งตามวิสัยและพฤติการณ์ของสภาพการจราจรขณะนั้น จำเลยควรขับรถผ่านหน้าโรงเรียนช้า ๆ และจำเลยต้องระมัดระวังดูทางข้างหน้า และระมัดระวังดูเด็กนักเรียนเดินข้ามถนนบนทางม้าลาย เพราะเป็นเวลาโรงเรียนเลิก ตลอดจนระมัดระวังดูสัญญาณไฟ และจำเลยต้องหยุดรถตามสัญญาณไฟ ไม่ควรขับแซงซ้ายรถที่หยุด และไม่ควรถับฝ่าสัญญาณไฟแดงไป เพราะเป็นที่เห็นได้ว่า อาจชนคนซึ่งกำลังข้ามถนนบนทางม้าลายได้ ซึ่งจำเลยอาจใช้ความระมัดระวังเช่นที่กล่าวนี้ได้ แต่จำเลยหาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ เป็นเหตุให้รถที่จำเลยขับชนเด็กชายกรรณา รักรงาน ซึ่งกำลังเดินข้ามถนนบนทางม้าลายอย่างแรงจนกระเด็นไปฟาดพื้นถนนข้างหน้าห่างจุดชนประมาณ 3 เมตร ทำให้เด็กชายกรรณา รักรงานได้รับอันตรายสาหัส แขนซ้ายเฉาะขาขวาหัก ถึงทุพพลภาพ ป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนา ไม่สามารถไปโรงเรียนเพื่อเรียนหนังสือ อันเป็นกรณียกเว้นตามปกติได้ เกินกว่าเวลา 20 วัน

เหตุเกิดแขวงทุ่งหญ้าไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

คำขอ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 300.

คำถามข้อ 4.

ถ้าท่านเป็นทนายความ ท่านจะเตรียมคดีในชั้นต้นก่อนนำคดีมาสู่ศาลอย่างไรบ้าง จงอธิบาย พร้อมทั้งยกอุทธรณ์ประกอบ? (นต.มร.ภาคฤดูร้อน/2516)

แนวคำตอบ

การเตรียมคดีในชั้นต้นก่อนนำคดีมาสู่ศาลมีหลักการดังต่อไปนี้

1. สอบข้อเท็จจริงจากตัวความถึงข้อเท็จจริงที่เกิดการกระทำผิดหรือเกิดการโต้แย้งละเมิดสิทธิและมูลเหตุโดยละเอียด สอบหลักฐานของอำนาจและสิทธิที่ตัวความพึงมีตามกฎหมาย ตลอดจนนิติสัมพันธ์ที่ตัวความอ้างอิงในกรณีนั้นแล้วจึงนำมาปรับกับกฎหมายสารบัญญัติว่าข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นต้องด้วยตัวบทกฎหมายสารบัญญัติใดที่จะยกขึ้นสนับสนุนอ้างอิงในชั้นศาล

2. สอบพยานบุคคลผู้รู้เห็นเหตุการณ์ไว้ การสอบพึงระลึกไว้ว่าพยานบุคคลดังกล่าวนี้จะต้องนำสืบชั้นศาล ฉะนั้น จึงควรสอบไว้โดยละเอียดและควรบันทึกถ้อยคำไว้

3. พยานเอกสาร พยานวัตถุต้องตรวจสอบโดยละเอียดถี่ถ้วน เพราะเป็นพยานหลักฐานที่สำคัญในคดี ยากที่อีกฝ่ายหนึ่งจะนำสืบเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้เป็นอย่างอื่นได้ การตรวจพยานเอกสารและพยานวัตถุนั้นต้องตรวจสอบให้

เข้าใจโดยต้องเห็นว่าพยานเอกสารและพยานวัตถุนั้นจะแสดงหรือยืนยันข้อเท็จจริงที่ประสงค์จะนำสืบในข้อใด และต้องศึกษาว่า มีความเป็นมาหรือเกิดขึ้นได้อย่างไร

4. การตรวจสอบสถานที่ควรต้องทำโดยละเอียด เพราะจะทำให้เข้าใจสภาพข้อเท็จจริงที่พยานให้ถ้อยคำและเป็นการสะดวกในการซักถามพยาน ถ้าสามารถตรวจสอบสถานที่ได้ ก็ควรต้องตรวจทุกเรื่อง

ตัวอย่างเช่น คดีเกี่ยวกับการแย่งการครอบครองที่ดิน ต้องสอบข้อเท็จจริงว่าฝ่ายเรามีสิทธิเกี่ยวกับที่ดินแปลงนี้อย่างไร เป็นผู้มีสิทธิครอบครองหรือเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์และได้มาอย่างไร ชื่อมาหรือรับมรดก พยานบุคคลมีใคร พยานเอกสาร เช่น หนังสือสัญญาซื้อขาย ใบ ส.ค.1, น.ส.3 หรือโฉนดที่ดินมีหรือไม่ และขณะนี้ฝ่ายใดครอบครองที่ดิน เหล่านี้จำเป็นต้องซักถามตรวจสอบโดยละเอียดและบันทึกไว้เพื่อเป็นแนวทางดำเนินคดีในศาลต่อไป

ข้อสังเกต นักศึกษาจะใช้ตัวอย่างอื่นก็ได้ แต่ต้องเข้าหลักเกณฑ์ในข้อ 1-2-3 และ 4 ข้างต้น

คำถามข้อ 5. (ก) “ในคำฟ้องคดีอาญาจำต้องบรรยายฟ้องถึงบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด” นั้น ท่านเข้าใจว่าอย่างไร จงอธิบายพร้อมทั้งยกอุทธรณ์ประกอบ?

(ข) “คำฟ้องคดีอาญาในส่วนที่เป็นลายมือชื่อโจทก์” นั้น ท่านเข้าใจว่าอย่างไร และถ้าทนายความของโจทก์จะลงชื่อแทนโจทก์ในคำฟ้องคดีอาญาได้หรือไม่ เพราะเหตุใด?

แนวคำตอบ (ก) หมายความว่า การกระทำความผิดทุกกรณีย่อมเกี่ยวข้องกับบุคคลหรือสิ่งของอย่างใดอย่างหนึ่ง หรืออาจทั้งสองอย่าง ฉะนั้น การบรรยายฟ้องต้องกล่าวถึงบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้จำเลยทราบข้อหาและข้อเท็จจริงที่ถูกกล่าวหาพอสมควรเท่าที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ฟ้องนั้นจึงจะสมบูรณ์ตามกฎหมาย

ตัวอย่างเช่น โจทก์ฟ้องว่าจำเลยลักทรัพย์ผู้มีชื่อไปหลายอย่าง แต่เป็นทรัพย์อะไรบ้างและราคาเท่าใดไม่ปรากฏ เช่นนี้ถือว่าเป็นฟ้องที่ไม่ถูกต้อง เพราะไม่กล่าวถึงบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องในการที่ตั้งข้อหาว่าจำเลยลักทรัพย์ หากไม่สามารถกล่าวถึงรายละเอียดได้ว่าเป็นทรัพย์สิ่งใดบ้างที่ถูกลักไป อย่างน้อยก็ต้องระบุถึงประเภท ลักษณะ และชนิดของทรัพย์เท่าที่พอจะให้จำเลยเข้าใจข้อหาเรื่องทรัพย์ตามที่ตนถูกกล่าวหาได้

(ข) เข้าใจว่า โจทก์จะต้องลงชื่อในคำฟ้องที่ยื่นต่อศาลชั้นต้นด้วยตนเอง
เว้นแต่ถ้าผู้เสียหายซึ่งจะเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาได้มอบอำนาจให้ผู้อื่นฟ้องคดี
อาญาแล้วผู้ที่รับมอบอำนาจย่อมลงชื่อในฟ้องแทนผู้มอบอำนาจได้

ทนายความของโจทก์จะลงชื่อแทนโจทก์ในคำฟ้องคดีอาญาไม่ได้
เพราะขัดต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (7) เว้นแต่
ทนายความผู้นั้นได้รับมอบอำนาจเป็นโจทก์แทน

คำถามข้อ 6.

ข้อเท็จจริงที่ลูกความนำมาเล่าให้ท่านฟังในคดีเรื่องหนึ่ง มีดังนี้

“เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2517 นายแดงได้ขับรถยนต์โดยประมาท
เส้นล่อชนรถของนายขาวซึ่งจอดอยู่หน้าสถานีตำรวจขณะสงครามซำรุดเสียหาย
คิดราคาเป็นเงิน 20,000 บาท นายขาวถือว่าการกระทำของนายแดงเป็นการ
ละเมิดต่อนายขาว

เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2517 นายแดงได้มาทำสัญญาให้ไว้ต่อนาย
ขาวมีใจความว่า นายแดงยอมใช้เงินค่าซ่อมรถแก่นายขาวเป็นเงิน 2,000 บาท
โดยกำหนดชำระในวันที่ 30 พฤษภาคม 2517

ครั้นถึงกำหนดวันที่ 30 พฤษภาคม 2517 นายแดงไม่นำเงินมาชำระ
ตามข้อตกลง”

ลูกความประสงค์จะให้ท่านเป็นทนายฟ้องเรื่องนี้ จึงให้ท่านร่างคำฟ้อง
ตามหลักเกณฑ์ในกฎหมาย โดยพยายามให้เป็นประโยชน์ต่อลูกความของท่าน
มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ให้บอกด้วยว่าข้อหาหรือฐานความผิดอะไร และจะต้อง
ฟ้องศาลไหน คดีนี้ท่านยื่นฟ้องเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2517 (นต.มร.ภาคฤดูร้อน/
2516)

แนวคำตอบ

ร่างคำฟ้อง

ศาลแขวงพระนครเหนือ

วันที่ 20 เดือนมิถุนายน พุทธศักราช 2517

ความแพ่ง

ระหว่าง { นายขาว
 { นายแดง

โจทก์

จำเลย

ข้อหาหรือฐานความผิด ผิดสัญญา

จำนวนทุนทรัพย์ 2,000 บาท

ข้อ 1 เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2517 จำเลยได้ขับรถยนต์โดยประมาท
เส้นล่อชนรถของโจทก์ซึ่งจอดอยู่หน้าสถานีตำรวจขณะสงคราม รถของโจทก์
ได้ชำรุดเสียหายคิดราคาเป็นเงิน 20,000 บาท

ข้อ 2 ครั้นเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2517 จำเลยได้ทำสัญญาให้ไว้
ต่อโจทก์มีใจความว่าจำเลยยอมใช้เงินค่าซ่อมรถให้แก่โจทก์เป็นเงิน 2,000 บาท
โดยกำหนดชำระให้โจทก์ในวันที่ 30 พฤษภาคม 2517 ปรากฏรายละเอียดตาม
สำเนาเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 1

ข้อ 3 เมื่อครบกำหนดตามสัญญาคือวันที่ 30 พฤษภาคม 2517 จำเลย
ได้ผิดสัญญาไม่นำเงิน 2,000 บาท มาชำระแก่โจทก์ โจทก์ทวงถามให้จำเลย
ชำระจำเลยก็เพิกเฉยเสีย

เหตุนี้โจทก์จึงต้องนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลบังคับ
ฉะนั้น ขอศาลออกหมายเรียกตัวจำเลยมาพิจารณาพิพากษาและบังคับจำเลยตาม
คำขอต่อไปนี้

1. ให้จำเลยชำระเงิน 2,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ด
ครึ่งต่อไป ในต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่โจทก์
2. ให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียม ค่าทนายแทนโจทก์

ข้อสังเกต

1. ข้อหาหรือฐานความผิด “ผิดสัญญา” หากจะใช้คำว่าละเมิดผิด
สัญญาก็ได้ แต่ถ้าใช้คำว่า “ละเมิด” อย่างเดียวถือว่าผิด
2. ศาลที่จะฟ้อง จะตอบว่าศาลแขวงอย่างเดียวก็ได้ แต่ต้องระบุ
จำนวนทุนทรัพย์เพียง 2,000 บาท หากจะฟ้องศาลแพ่งก็ต้องคำนวณดอกเบี้ยจน
ถึงวันฟ้องเข้าไปด้วย^{1/}
3. ใจความในคำฟ้อง จุดสำคัญต้องส่งสำเนาสัญญาแนบกับฟ้องและ
ต้องทวงถาม
4. คำขอมี 2 ข้อ

^{1/} เป็นคำตอบที่พิจารณาจากพระธรรมนูญศาลยุติธรรมเดิมก่อนมีการแก้ไขโดย พ.ร.บ.แก้ไข
เพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2522 มาตรา 4 แก้ไข มาตรา 22 (3) หลักกฎหมายใน
ปัจจุบันทำให้ศาลแขวงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งทุนทรัพย์ได้สูงขึ้นจากเดิม คือไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

คำถามข้อ 7.

ทนายความของโจทก์ในคดีแพ่งและอาญาจะลงชื่อในฟ้อง ฟ้องอุทธรณ์ หรือฎีกาแทนโจทก์ได้หรือไม่อย่างไร ? (นต.มร.ภาค 2/2517)

แนวคำตอบ

คดีแพ่ง

ทนายความของโจทก์มีอำนาจลงชื่อในฟ้อง ฟ้องอุทธรณ์หรือฎีกาแทนโจทก์ได้

คดีอาญา

ทนายความของโจทก์ไม่มีอำนาจลงชื่อในฟ้องแทนโจทก์ เว้นแต่ทนายความผู้นั้นจะได้รับมอบอำนาจให้ฟ้องคดีแทนโจทก์ จึงจะมีอำนาจลงชื่อในฟ้องแทนโจทก์ ส่วนฟ้องอุทธรณ์ฎีกา ทนายความของโจทก์มีอำนาจลงชื่อแทนโจทก์ได้เสมอ

คำถามข้อ 8.

จงเรียบเรียงคำฟ้องคดีอาญาความผิดฐานฉ้อโกง เฉพาะข้อความที่ต้องบรรยายตาม ป.วิ.อาญา มาตรา 158 (5).

(ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 “ผู้ใดโดยทุจริตหลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงดังว่านั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สามหรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สามทำ ถอนหรือทำลายเอกสารสิทธิ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ”) (นต.มร.ภาค 2/2517)

แนวคำตอบ

ร่างฟ้องคดีอาญาความผิดฐานฉ้อโกง เฉพาะข้อความที่ต้องบรรยายตาม ป.วิ.อาญา มาตรา 158 (5)

ข้อ 1 เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2518 เวลากลางวัน จำเลยในคดีนี้ได้บังอาจกระทำความผิดต่อกฎหมาย กล่าวคือ จำเลยนี้โดยทุจริตบังอาจหลอกลวงนายแดง ประเสริฐวงศ์ โดยกล่าวแสดงข้อความอันเป็นเท็จว่า นายขาว ประเสริฐวงศ์ พี่ชายของนายแดง ประเสริฐวงศ์ ใช้ให้จำเลยมาเอานาฬิกาข้อมือยี่ห้อมิโด 1 เรือน ราคา 1,000 บาท ซึ่งนายขาว ประเสริฐวงศ์ ผากไว้กับนายแดง ประเสริฐวงศ์ อันเป็นข้อความเท็จ ความจริงนายขาว ประเสริฐวงศ์ พี่ชายของนายแดง ประเสริฐวงศ์ ไม่ได้ใช้จำเลยให้มาเอานาฬิกา แต่โดยการหลอกลวงดังกล่าวนี้ จำเลยได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากนายแดง ประเสริฐวงศ์ โดยนายแดง ประเสริฐวงศ์ ส่งมอบนาฬิกาข้อมือยี่ห้อมิโด 1 เรือน ราคา 1,000 บาท ให้แก่จำเลยไป

เหตุเกิดที่ตำบลท่าพระ^{1/} เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

^{1/} “ตำบล” ในปัจจุบันคือ “แขวง”

คำถามข้อ 9.

ให้ท่านเรียงคำฟ้องคดีแพ่ง โดยใช้แบบฟอร์มตามที่ให้ไว้เป็นตัวอย่าง
ลูกความได้เล่าข้อเท็จจริงให้ฟังโดยย่อดังนี้ -

“นายสุวัช คงสภาพ เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย อาชีพค้าขาย อยู่บ้าน
เลขที่ 25/1 ถนนพรานนก แขวงบ้านช่างหล่อ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
ได้นำที่ดินโฉนดเลขที่ 1034 ตำบลศาลายา อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
มาจดทะเบียนจำนองกับ นายใหญ่ นิยมการ อาชีพรับราชการ เกิดวันที่ 1
มกราคม 2480 อยู่บ้านเลขที่ 85 ถนนราชปรารภ แขวงมักกะสัน เขตพญาไท
กรุงเทพมหานคร เป็นเงิน 30,000 บาท มีกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันทำสัญญาจด
ทะเบียนจำนองโดยให้ดอกเบี่ยซึ่งละหนึ่งบาทต่อเดือนตั้งแต่วันจำนองจนถึงฟ้อง
เป็นเวลา 1 ปี 4 เดือน ผู้จำนองไม่เคยชำระดอกเบี่ยให้เลย จึงขอให้ฟ้องบังคับ
จำนอง”

ในฐานะที่ท่านเป็นทนายความ ท่านต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ในการ
เตรียมคดีการดำเนินการตามตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การร่างคำฟ้องตลอด
จนการเขียนคำขอให้เป็นประโยชน์ต่อลูกความของท่านมากที่สุดเท่าที่กฎหมาย
เปิดช่องให้ขอได้. (นต.มร.ภาค 2/2517)

แนวคำตอบ

ร่างฟ้องคดีแพ่งบังคับจำนอง

คดีหมายเลขดำที่ 150/2517

ศาลจังหวัดนครปฐม

วันที่ 16 มีนาคม 2518

ระหว่าง { นายใหญ่ นิยมการ โจทก์
นายสุวัช คงสภาพ จำเลย

ข้อหาหรือฐานความผิด ชำระหนี้ไม่ถ่อนจำนอง /
จำนวนทุนทรัพย์ 36,000 บาท

ข้าพเจ้า นายใหญ่ นิยมการ โจทก์ เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย อาชีพ
รับราชการ เกิดวันที่ 1 เดือนมกราคม พ.ศ. 2480 อายุ 38 ปี อยู่บ้านเลขที่ 85
ถนนราชปรารภ ตรอกหรือซอย - ไกล่เคียง - ตำบลมักกะสัน อำเภอพญาไท
จังหวัดกรุงเทพฯ ขอยื่นฟ้อง นายสุวัช คงสภาพ เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย
อาชีพค้าขาย อยู่บ้านเลขที่ 25/1 ถนนพรานนก ตรอก/ซอย - ไกล่เคียง -
ตำบลบ้านช่างหล่อ อำเภอบางกอกน้อย จังหวัดกรุงเทพฯ มีข้อความตามที่
จะกล่าวต่อไปนี้

ข้อ 1 เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2516 จำเลยได้นำที่ดินโฉนดเลขที่ 1034 ตำบลศาลายา อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม อันเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลย มาจำนองไว้กับโจทก์เป็นเงิน 30,000 บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) มีกำหนด 1 ปี นับแต่วันทำสัญญาจำนอง โดยจำเลยยินยอมให้ดอกเบียในต้นเงินดังกล่าวใน อัตราซึ่งละหนึ่งบาทต่อเดือน และจำเลยตกลงนำส่งดอกเบียให้แก่โจทก์ผู้รับ จำนองเดือนละครึ่งเสมอไป จำเลยผู้จำนองได้รับเงินจำนวนดังกล่าวจากโจทก์ ผู้รับจำนองครบถ้วนแล้วนับแต่วันทำสัญญา ดังปรากฏตามสำเนาหนังสือ สัญญาจำนองท้ายฟ้องหมายเลข 1

ข้อ 2 นับแต่วันทำสัญญาจำนองดังกล่าวใน ข้อ 1 ถึงบัดนี้เป็นเวลา 1 ปี 4 เดือน จำเลยไม่เคยส่งดอกเบียให้โจทก์เลย จำเลยจึงยังค้างชำระดอกเบีย จนถึงวันฟ้อง 1 ปี 4 เดือน เป็นเงิน 6,000 บาท รวมกับต้นเงินที่จำเลยค้างชำระ 30,000 บาท รวมเป็นเงินที่จำเลยจะต้องชำระหนี้จำนองโจทก์ทั้งสิ้น 36,000 บาท

ข้อ 3 บัดนี้ครบกำหนดชำระหนี้ตามสัญญาจำนองแล้ว โจทก์ได้ติดต่อ ทวงถามให้จำเลยชำระหนี้ไถ่ถอนจำนองตามฟ้องข้อ 1 และ 2 หลายครั้งแล้ว จำเลยก็ผิดผ่อนเรื่อยมาแล้วก็ไม่ชำระให้ โจทก์จึงได้มอบอำนาจให้ทนายความ ของโจทก์มีหนังสือบอกกล่าวบังคับจำนองถึงจำเลย ให้จำเลยจัดการชำระหนี้ ต้นเงินจำนองและดอกเบียให้แก่โจทก์ภายใน 30 วัน และจำเลยได้รับหนังสือบอก กล่าวของทนายโจทก์แล้ว ปรากฏตามสำเนาหนังสือบอกกล่าวของทนายโจทก์ และใบตอบรับหนังสือบอกกล่าวของทางราชการไปรษณีย์ประเทศไทย ท้าย ฟ้องหมายเลข 2-3 แต่จำเลยไม่จัดการชำระหนี้ให้แก่โจทก์ โจทก์จึงจำต้องฟ้อง เพื่อขออำนาจศาลบังคับ

คำขอท้ายฟ้อง

เพราะฉะนั้น ขอศาลออกหมายเรียกตัวจำเลยมาพิจารณาพิพากษา และบังคับจำเลยตามคำขอดังต่อไปนี้

1. ให้จำเลยใช้หนี้ต้นเงิน 30,000 บาท พร้อมดอกเบียอัตราซึ่งละหนึ่ง บาทในต้นเงินดังกล่าวข้างต้น ที่จำเลยค้างชำระนับแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2516 ถึงวันที่ 16 มีนาคม 2518 รวมเป็นเวลา 1 ปี 4 เดือน เป็นเงิน 6,000 บาท รวมกับ ต้นเงิน 30,000 บาท เป็นเงินทั้งสิ้น 36,000 บาท แก่โจทก์ภายใน 30 วัน นับแต่ ศาลมีคำพิพากษา